Категорія справи № **796/165/2018: не визначено.**
Надіслано судом: **не визначено.** Зареєстровано: **04.02.2019.** Оприлюднено: **04.02.2019.**
Номер судового провадження: **61-44159ав18**

Верховний Суд

Постанова

Іменем України

25 січня 2019 року

м. Київ

справа № 796/165/18

провадження № 61-44159ав18

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду:

Черняк Ю. В. (суддя-доповідач), Гулька Б. І., Луспеника Д. Д.,

за участю:

секретаря судового засідання - Лозняна О. С.,

учасники справи:

заявники: Товариство з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт», Приватне підприємство «Едельвейс-2000», Приватне акціонерне товариство «Фортуна», Приватне акціонерне товариство «ЮБК-Інвест», Товариство з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур», Товариство з обмеженою відповідальністю «Імме», Приватне підприємство «Планета», Товариство з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент», Приватне акціонерне товариство «Аеробуд», Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватофіс», Товариство з обмеженою відповідальністю «Дайріс», Товариство з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД», Товариство з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса», Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватленд», Товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», Товариство з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик», Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал», Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор», ОСОБА_4,

боржник - Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації,

розглянув у відкритому судовому засіданні апеляційні скарги Акціонерного товариства «ВТБ Банк», Акціонерного товариства «Сбербанк», Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), Державної корпорації «Банк розвитку і зовнішньоекономічної діяльності» (Внєшекономбанк) (Російська Федерація), Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» (Російська Федерація), ОСОБА_6 **на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року** у складі судді Крижанівської Г. В. про забезпечення позову та апеляційні скарги ОСОБА_6, Акціонерного товариства «ВТБ Банк», Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» **на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року** у складі судді Крижанівської Г. В. у справі за заявою Товариства з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт», Приватного підприємства «Едельвейс-2000», Приватного акціонерного товариства «Фортуна», Приватного акціонерного товариства «ЮБК-Інвест», Товариства з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур», Товариства з обмеженою відповідальністю «Імме», Приватного підприємства «Планета», Товариства з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент», Приватного акціонерного товариства «Аеробуд», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватофіс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Дайріс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД», Товариства з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватленд», Товариства з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», Товариства з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор», ОСОБА_4 про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт», Приватного підприємства «Едельвейс-2000», Приватного акціонерного товариства «Фортуна», Приватного акціонерного товариства «ЮБК-Інвест», Товариства з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур», Товариства з обмеженою відповідальністю «Імме», Приватного підприємства «Планета», Товариства з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент», Приватного акціонерного товариства «Аеробуд», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватофіс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Дайріс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД», Товариства з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватленд», Товариства з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», Товариства з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 до Російської Федерації про стягнення сум з боржника - Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, як компенсації за відповідне нерухоме майно,

ВСТАНОВИВ:

ІСТОРІЯ СПРАВИ

Короткий зміст вимог заявників

1. У липні 2018 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт» (далі - ТОВ «Еверест Істейт»), Приватне підприємство «Едельвейс-2000» (далі - ПП «Едельвейс-2000»), Приватне акціонерне товариство «Фортуна» (далі - ПрАТ «Фортуна»), Приватне акціонерне товариство «ЮБК-Інвест» (далі - ПрАТ «ЮБК-Інвест»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур» (далі - ТОВ «Нива-Тур»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Імме» (далі - ТОВ «Імме»), Приватне підприємство «Планета» (далі - ПП «Планета»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент» (далі - ТОВ «Крим дівелопмент»), Приватне акціонерне товариство «Аеробуд» (далі - ПрАТ «Аеробуд»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватофіс» (далі - ТОВ «Приватофіс»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Дайріс» (далі - ТОВ «Дайріс»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД» (далі - ТОВ «Ділайн ЛТД»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса» (далі - ТОВ «ТРК «Жиса»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватленд» (далі - ТОВ «Приватленд»), Товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама» (далі - ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик» (далі - ТОВ «Санаторій «Енергетик»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал» (далі - ТОВ «КУА «Фінансовий капітал»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор» (далі - ТОВ «КУА «Фінансовий вектор»), ОСОБА_4 звернулись до Апеляційного суду міста Києва як до суду першої інстанції із заявою до Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу.

2. Заява мотивована тим, що 02 травня 2018 року Арбітражним судом (м. Гаага, Королівство Нідерландів) у справі ПТС № 2015-36 за позовом ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телекомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 до Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, про стягнення сум як компенсації за відповідне нерухоме майно, ухвалено рішення, яким:

a) визнано, що відповідач незаконне експропріював майно позивачів у порушення статті 5 Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року;

б) присуджено позивачам суми, перераховані нижче, як компенсацію за їхні відповідні об'єкти нерухомості:

i. ТОВ «Еверест Істейт»: 8 454 596 доларів США та проценти нараховані з 03 вересня 2014 року;

ii. ПП «Едельвейс-2000»: 35 767 393 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

iii. ПрАТ «Фортуна»: 16 980 281 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

iv. ПрАТ «ЮБК-Інвест»: 5 248 483 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

v. ТОВ «Нива-Тур»: 12 127 235 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

vi. ТОВ «Імме»: 356 070 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

vii. ПП «Планета»: 272 555 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

viii. ТОВ «Крим дівелопмент»: 319 319 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

ix. ПрАТ «Аеробуд»: (а) 817 150 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року, і (б) 257 999 доларів США та проценти, нараховані з 09 жовтня 2014 року;

x. ТОВ «Приватофіс»: 3 768 461 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xi. ТОВ «Дайріс» і ТОВ «Приватленд» спільно: 5 062 435 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xii. ТОВ «Ділайн ЛТД»: (а) 2 165 754 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року і (б) 1 176 219 доларів США та проценти, нараховані з 27 лютого 2015 року;

xiii. ТОВ «Телекомпанія «Жиса»: 368 576 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xiv. ТОВ «Дан-панорама»: 5 715 827 доларів США та проценти, нараховані з 24 вересня 2014 року;

xv. ТОВ «Санаторій «Енергетик»: 10 920 929 доларів США та проценти, нараховані з 24 вересня 2014 року;

xvi. ТОВ «КУА «Фінансовий капітал»: 15 463 757 доларів США (за ПВІФ «Капітальний інвестицій») і 226 311 доларів США (за ПВІФ «Новий Фонд») та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xvii. ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» (за ПВІФ «Д-Капітал Плюс»): 3 967 724 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xviii. ОСОБА_4: 1 049 288 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року.

b) присуджено кожному з позивачів відповідну частину витрат позивачів, як зазначено в додатку III, на загальну суму 8 583 110,02 доларів США.

c) присуджено кожному з позивачів відповідну частину витрат суду і ПТС, як зазначено в додатку IV, на загальну суму 650 000 євро.

d) присуджено позивачам: (i) проценти на всі присуджені суми за річною дванадцятимісячною ставкою ЛІБОР плюс один відсоток складних відсотків щорічно; (ii) початковою ставкою визначено дванадцятимісячну ставку ЛІБОР, що діє на останній робочий день місяця, що передував даті цього Арбітражного рішення плюс один відсоток, ця ставка підлягає щорічному перегляду аж до повної виплати присуджених сум; (iii) у разі присуджених сум як компенсації за експропріацію, відсотки нараховуються з дати експропріації (як зазначено в пункті b) вище; і (iv) у разі присуджених сум в пунктах c) і d) вище, проценти нараховуються починаючи з дати цього Арбітражного рішення.

e) інші вимоги відхилено.

3. У пункті 187 Арбітражного рішення по суті справи зазначено про те, що відповідач не брав участі у розгляді справи, хоча був повідомлений про кожну процесуальну дію суду, включаючи слухання справи. Суд направив відповідачу всі процесуальні документи, у тому числі протоколи слухання, і пропонував представити свої зауваження відповідно до пункту 2 статті 28 Регламенту ЮНСІТРАЛ, яка стосується неявки будь-якої сторони.

4. Заявники зазначили, що арбітражне рішення набрало законної сили, є остаточним і підлягає негайному виконанню. Відповідачем це рішення добровільно не виконується.

5. Відповідно до частини другої статті 475 ЦПК України, якщо боржник не має місця проживання (перебування) або місцезнаходження на території України, або його місце проживання (перебування) чи місцезнаходження невідоме, питання про надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу розглядається судом, якщо на території України знаходиться майно боржника.

6. Наявність на території України майна боржника - Російської Федерації, на яке може бути звернено стягнення на підставі арбітражного рішення, і, відповідно, підсудність Апеляційному суду м. Києва заяви про визнання та надання дозволу на примусове виконання арбітражного рішення заявники обгрунтовували так: держава Російська Федерація володіє ПАТ «Промінвестбанк» через державну корпорацію «Внєшекономбанк», оскільки останній належить 99,7726 % акцій ПАТ «Промінвестбанк». Відповідно до федерального закону Російської Федерації «Про банк розвитку», державна корпорація «Внєшекономбанк» заснована Російською Федерацією (стаття 2), діє з метою сприяння у забезпеченні довгострокового соціально-економічного розвитку Російської Федерації (стаття 3), її майно формується у тому числі за рахунок субсидій у вигляді майнових внесків Російської Федерації (стаття 5). Згідно із практикою ЄСПЛ (Рішення від 23 вересня 2003 року у справі «Радіо Франс та інші проти Франції») держава не несе відповідальність за борги державних підприємств тільки в тих випадках, коли такі державні підприємства мають достатню інституційну і операційну незалежність. Державна корпорація «Внєшекономбанк» фактично діє як агент держави Російська Федерація, а, отже, може відповідати за зобов'язаннями Російської Федерації на території України.

7. На підставі викладеного, заявники просили визнати та надати дозвіл на виконання рішення Арбітражного суду від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 і видати виконавчі листи на примусове виконання цього Арбітражного рішення.

8. У серпні 2018 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт» (далі - ТОВ «Еверест Істейт»), Приватне підприємство «Едельвейс-2000» (далі - ПП «Едельвейс-2000»), Приватне акціонерне товариство «Фортуна» (далі - ПрАТ «Фортуна»), Приватне акціонерне товариство «ЮБК-Інвест» (далі - ПрАТ «ЮБК-Інвест»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур» (далі - ТОВ «Нива-Тур»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Імме» (далі - ТОВ «Імме»), Приватне підприємство «Планета» (далі - ПП «Планета»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент» (далі - ТОВ «Крим дівелопмент»), Приватне акціонерне товариство «Аеробуд» (далі - ПрАТ «Аеробуд»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватофіс» (далі - ТОВ «Приватофіс»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Дайріс» (далі - ТОВ «Дайріс»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД» (далі - ТОВ «Ділайн ЛТД»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса» (далі - ТОВ «ТРК «Жиса»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватленд» (далі - ТОВ «Приватленд»), Товариство з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама» (далі - ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик» (далі - ТОВ «Санаторій «Енергетик»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал» (далі - ТОВ «КУА «Фінансовий капітал»), Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор» (далі - ТОВ «КУА «Фінансовий вектор»), ОСОБА_4 подали до Апеляційного суду міста Києва, як до суду першої інстанції, заяву про забезпечення позову відповідно до частини третьої статті 477 ЦПК України.

9. Заяву про забезпечення позову обгрунтовано тим, що рішенням Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 визнано, що відповідач незаконно експропріював майно позивачів у порушення статті 5 Угоди про заохочення та взаємний захист інвестицій, укладеної 27 листопада 1998 року між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації, і стягнуто суми з боржника - Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, як компенсації за відповідне нерухоме майно На території України є майно держави Російська Федерація, на яке може бути звернуто стягнення на підставі рішення Арбітражного суду. Невжиття заходів забезпечення позову може істотно ускладнити виконання Арбітражного рішення.

Короткий зміст ухвали Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року

10. Ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року у порядку вимог частини третьої статті 477 ЦПК України заяву ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телекомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 про вжиття заходів забезпечення позову задоволено.

10.1. Накладено арешт на прості іменні акції Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» (далі - ПАТ «Промінвестбанк») (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), які належать Державній корпорації «Банк розвитку та зовнішньоекономічної діяльності» (Внєшекономбанк), пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102).

10.2. Зобов'язано Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвінтум» (далі - ТОВ «Інвінтум») (код ЄДРПОУ 38511128, адреса: 01133, м. Київ, вул. Кутузова, 18/7, літера «Б», кабінет № 79) внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), які належать на праві власності Внєшекономбанк, пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) та обліковуються на рахунку в цінних паперах в депозитарній установі.

10.3. Заборонено ТОВ «Інвінтум» (код ЄДРПОУ 38511128, адреса: 01133, м. Київ, вул. Кутузова, 18/7, літера «Б», кабінет № 79) здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр?т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), відкритого в депозитарній установі, які призводять до зміни кількості цінних паперів ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) на рахунку в цінних паперах та/або зміни прав на цінні папери на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр?т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), у тому числі, але не обмежуючись, операції списання, переказу, операції переведення прав на цінні папери ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі тощо.

10.4. Зобов'язано депозитарну установу, в якій відкрито рахунок у цінних паперах депонента Внєшекономбанк (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), на якому обліковуються прості іменні акції ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), які належать на праві власності Внєшекономбанк (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) та обліковуються на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), заборонити здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанк (пр?т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), які призводять до зміни кількості цінних паперів ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) та\або зміни прав на цінні папери ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанк (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102), у том числі, але не обмежуючись, операції списання, переказу, тощо, а також заборонити здійснювати операції переведення прав на цінні папери ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), які обліковуються на рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр?т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) з рахунку в цінних паперах Внєшекономбанку (пр-т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі.

10.5. Зобов'язано Публічне акціонерне товариство «Національний депозитарій України» (далі - ПАТ «Національний депозитарій України») (код ЄДРПОУ 30370711, місцезнаходження: 04107, м. Київ, вул. Тропініна, 7-Г) направити повідомлення разом із зазначеним судовим рішенням депозитарним установам, на рахунках яких обліковуються прості іменні акції ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) про арешт простих іменних акцій на рахунку в цінних паперах депонента Внєшекономбанк (пр?т Академіка Сахарова, 9, м. Москва, 107996, Російська Федерація, ОДРН 1077711000102) та про заборону вчиняти будь-які дії із зазначеними цінними паперами.

10.6. Заборонено ПАТ «Промінвестбанк» (код ЄДРПОУ 00039002, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) здійснювати ліквідацію чи реорганізацію юридичної особи.

10.7. Заборонено ПАТ «Промінвестбанк» (01001, Київ-1, пров. Шевченка, 12, код ЄДРПОУ 00039002) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження належного йому на праві власності рухомого і нерухомого майна, та відчужувати будь-яким способом все рухоме і нерухоме майно, що належить йому на праві власності, у тому числі, але не виключно, за договорами купівлі-продажу, міни, дарування тощо.

10.8. Накладено арешт на прості іменні акції Акціонерного товариства «Сбербанк» (далі - АТ «Сбербанк») (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), які належать Публічному акціонерному товариству «Сбербанк Росії» (далі - ПАТ «Сбербанк Росії»), (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195).

10.9. Зобов'язано Акціонерне товариство «РайффайзенБанк Аваль» (далі - АТ «Райффайзен Банк Аваль») (код ЄДРПОУ 14305909, адреса: 01011, м. Київ, вул. Лєскова, 9) внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), які належать на праві власності ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова,19, ОДРН 1027700132195) та обліковуються на рахунку в цінних паперах у депозитарній установі.

10.10. Заборонено АТ «Райффайзен Банк Аваль» (код ЄДРПОУ 14305909, адреса: 01011, м. Київ, вул. Лєскова, 9) здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195), відкритому в депозитарній установі, які призводять до зміни кількості цінних паперів АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) на рахунку в цінних паперах та\або зміни прав на цінні папери на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195), у тому числі, але не обмежуючи, операції списання, переказу, операції переведення прав на цінні папери АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі тощо.

10.11. Зобов'язано депозитарну установу, в якій відкрито рахунок в цінних паперах депонента ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195), на якому обліковуються прості іменні акції АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), які належать на праві власності ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195) та обліковуються на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова,19, ОДРН 1027700132195), заборонено здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, б. 19, ОДРН 1027700132195), які призводять до зміни кількості цінних паперів АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195) та\або зміни прав на цінні папери АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195), у тому числі, але не обмежуючи, операції списання, переказу, тощо, а також заборонити здійснювати операції переведення прав на цінні папери АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), які обліковуються на рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії», (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195) з рахунку в цінних паперах ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі.

10.12. Зобов'язано ПАТ «Національний депозитарій України» (код ЄДРПОУ 30370711, місцезнаходження 04107, м. Київ, вул. Тропініна, 7-Г) направити повідомлення разом із зазначеним судовим рішенням депозитарним установам, на рахунках яких обліковуються прості іменні акції АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) про арешт простих іменних акцій на рахунку в цінних паперах депонента ПАТ «Сбербанк Росії» (Російська Федерація, 117997, м. Москва, вул. Вавілова, 19, ОДРН 1027700132195) та про заборону вчиняти будь-які дії з зазначеними цінними паперами.

10.13. Заборонено АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, юридична адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) здійснювати ліквідацію чи реорганізацію юридичної особи.

10.14. Заборонено АТ «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, юридична адреса: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження належного йому на праві власності рухомого та нерухомого майна, та відчужувати будь-яким способом все рухоме та нерухоме майно, що належить йому на праві власності, у тому числі, але не виключно, за договорами купівлі-продажу, міни, дарування тощо.

10.15. Накладено арешт на прості іменні акції Акціонерного товариства «ВТБ Банк» (далі - АТ «ВТБ Банк») (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26), які належать Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація).

10.16. Зобов'язано Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестиційний капітал Україна» (далі - ТОВ Інвестиційний капітал Україна) (код ЄДРПОУ 35649564, юридична адреса: 01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 19-21) внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26), які належать на праві власності Банку ВТБ (Публічному акціонерному товариству) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) та обліковуються на рахунку в цінних паперах у депозитарній установі.

10.17. Заборонено ТОВ «Інвестиційний капітал Україна» (код ЄДРПОУ 35649564, юридична адреса: 01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 19-21) здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), відкритого в депозитарній установі, які призводять до зміни кількості цінних паперів АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, Україна, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) на рахунку в цінних паперах та/або зміни прав на цінні папери на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), у тому числі, але не обмежуючи, операції списання, переказу, операції переведення прав на цінні папери АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, Україна, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі тощо.

10.18. Зобов'язано депозитарну установу, в якій відкрито рахунок в цінних паперах депонента Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), на якому обліковуються прості іменні акції АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26), внести зміни до системи депозитарного обліку щодо накладення арешту на цінні папери АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/ вул. Пушкінська, 8/26), які належать на праві власності Банку ВТБ (Публічному акціонерному товариству) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) та обліковуються на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), заборонено здійснювати будь-які облікові операції на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391; Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), які призводять до зміни кількості цінних паперів АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) та\або зміни прав на цінні папери АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація), у тому числі, але не обмежуючи, операції списання, переказу, тощо, а також заборонено здійснювати операції переведення прав на цінні папери АТ «ВТБ БАНК» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26), які обліковуються на рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) з рахунку в цінних паперах Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) з метою їх зарахування на рахунок у цінних паперах цього самого депонента в іншій депозитарній установі.

10.19. Зобов'язано ПАТ «Національний депозитарій України» (код ЄДРПОУ 30370711, місцезнаходження 04107, м. Київ, вул. Тропініна, 7-Г) направити повідомлення разом із зазначеним судовим рішенням депозитарним установам, на рахунках яких обліковуються прості іменні акції АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/ вул. Пушкінська, 8/26) про арешт простих іменних акцій на рахунку в цінних паперах депонента Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства), ОДРН 1027739609391, Російська Федерація, адреса місцезнаходження: 190000, м. Санкт-Петербург, вул. Велика Морська, 29, Російська Федерація) та про заборону вчиняти будь-які дії з зазначеними цінними паперами.

10.20. Заборонено АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, юридична адреса: 01004, Україна, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) здійснювати ліквідацію чи реорганізацію юридичної особи.

10.21. Заборонено АТ «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, юридична адреса: 01004, Україна, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження належного йому на праві власності рухомого і нерухомого майна та відчужувати будь-яким способом все рухоме та нерухоме майно, що належить йому на праві власності, у тому числі, але не виключно, за договорами купівлі-продажу, міни, дарування тощо.

10.22. Боржник: Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, адреса: вул. Житня, 14, м. Москва, ГСП-1, 119991.

Стягувач 1: ТОВ «Еверест Істейт», код ЄДРПОУ 34761965, вул. Пшенична, 4, м. Київ, 03148.

Стягувач 2: ПП «Едельвейс-2000», код ЄДРПОУ 31068069, вул. Пшенична, 4, м. Київ, 03148.

Стягувач 3: ПАТ «Фортуна», код ЄДРПОУ 24249460, вул. Набережна Перемоги, 32, м. Дніпро, 49094.

Стягувач 4: ПАТ «ЮБК Інвест», код ЄДРПОУ 32450531, вул. Набережна Перемоги, 32, м. Дніпро, 49094.

Стягувач 5: ТОВ «Нива-Тур», код ЄДРПОУ 24872970, вул. Пшенична, 4, м. Київ, 03148.

Стягувач 6: ТОВ «Імме», код ЄДРПОУ 33808671, просп. Праці, 2-т, м. Дніпро, 49041.

Стягувач 7: ПП «Планета», код ЄДРПОУ 32499556, вул. Рогальова, 28, м. Дніпро, 49000.

Стягувач 8: ТОВ «Крим девелопмент», код ЄДРПОУ 34410485, вул. Благоєва, 7, м. Дніпро, 49054.

Стягувач 9: ПАТ «Аеробуд», код ЄДРПОУ 21598792, вул. Пшенична, 4, м. Київ, 03148.

Стягувач 10: ТОВ «Приватофис», код ЄДРПОУ 33546549, узвіз Крутогірний, 14, м. Дніпро, 49044.

Стягувач 11: ТОВ «Дайріс», код ЄДРПОУ 33771165, просп. Праці, 9-а, м. Дніпро, 49126.

Стягувач 12: ТОВ «Ділайн ЛТД», код ЄДРПОУ 33717993, шосе Південнобережне, 3, селище Олива, місто Ялта, АРК.

Стягувач 13: ТОВ «Телерадіокомпанія «Жиса», код ЄДРПОУ 20727448, вул. Фрунзе, 23, м. Київ, 04080.

Стягувач 14: ТОВ «Приватленд», код ЄДРПОУ 33907203, вул. Академіка, Чекмарьова, 2, оф. 2, м. Дніпро, 49005.

Стягувач 15: ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», код ЄДРПОУ 30532376, просп. Карла Маркса, 98, м. Дніпро, 49038.

Стягувач 16: ТОВ «Санаторій «Енергетик», код ЄДРПОУ 02650676, вул. Набережна В.І. Леніна, 53, оф. 4, м. Дніпро, 49027.

Стягувач 17: ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», код ЄДРПОУ 33718756, Крутогірний узвіз, 28, м. Дніпро, 49000.

Стягувач 18: ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 34985759, Крутогірний узвіз, 28, м. Дніпро, 49000.

Стягувач 19: ОСОБА_4, 48 Galey Tchelet St. 2, Hertzliya, 4664047, Israel.

11. Ухвала суду мотивована тим, що з 2009 року Внєшекономбанку належить 99,7726 % акцій ПАТ «Промінвестбанк». Внєшекономбанк є державною корпорацією, заснованою Російською Федерацією, а тому держава Російська Федерація володіє ПАТ Промінвестбанк» через свою державну корпорацію Внєшекономбанк. Крім того, єдиним власником АТ «Сбербанк» є ПАТ «Сбєрбанк Росії», який є Центральним банком Російської Федерації. Єдиним власником АТ «ВТБ Банк» є Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), який належить Російській Федерації, в особі Міністерства фінансів Російської Федерації та в особі Федеральної агенції з управління державним майном, а також Державній корпорації «Агентство по страхуванню вкладів». На підставі викладеного суд дійшов висновку про те, що на території України є майно, яке належить Російській Федерації і на яке може бути звернуто стягнення на підставі арбітражного рішення. Апеляційний суд м. Києва виходив із того, що відповідач вживає усіх можливих заходів щодо реалізації свого наміру продати або припинити діяльність низки господарських товариств та банківських установ в Україні, зокрема, ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк», АТ «ВТБ БАНК», які є активами, на які може бути звернуто стягнення у разі визнання та надання дозволу на виконання арбітражного рішення у цій справі. Надавши правову оцінку зазначеним вище обставинам, дослідивши матеріали справи та перевіривши доводи заяви про забезпечення позову, Апеляційний суд м. Києва, з урахуванням принципу співмірності та того, що заходи забезпечення позову сприятимуть забезпеченню збалансованості інтересів сторін, дійшов висновку про задоволення заяви про забезпечення позову.

Короткий зміст ухвали Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року

12. Ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року задоволено заяву ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телекомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36.

12.1. Визнано та надано дозвіл на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 за позовом ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телекомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 до Російської Федерації про стягнення сум з боржника - Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, як компенсації за відповідне нерухоме майно.

12.2. Видано виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь позивачів наступні суми згідно з п. b) рішення:

i. ТОВ «Еверест Істейт», код ЄДРПОУ 34761965, - 8 454 596 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

ii. ПП «Едельвейс-2000», код ЄДРПОУ 31068069, - 35 767 393 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

iii. ПрАТ «Фортуна», код ЄДРПОУ 24249460, - 16 980 281 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

iv. ПрАТ «ЮБК-Інвест», код ЄДРПОУ 32450531, - 5 248 483 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

v. ТОВ «Нива-Тур», код ЄДРПОУ 24872970, - 12 127 235 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

vi. ТОВ «Імме», код ЄДРПОУ 33808671, - 356 070 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

vii. ПП «Планета», код ЄДРПОУ 32499556, - 272 555 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

viii. ТОВ «Крим дівелопмент», код ЄДРПОУ 34410485, - 319 319 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

ix. ПАТ «Аеробуд», код ЄДРПОУ 21598792, - (а) 817 150 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року, і (б) 257 999 доларів США та проценти, нараховані з 09 жовтня 2014 року;

x. ТОВ «Приватофіс», код ЄДРПОУ 33546549, - 3 768 461 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xi. ТОВ «Дайріс», код ЄДРПОУ 33771165 і ТОВ «Приватленд», код ЄДРПОУ 33907203, спільно: - 5 062 435 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xii. ТОВ «Ділайн ЛТД», код ЄДРПОУ 33717993, - (а) 2 165 754 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року і (б) 1 176 219 доларів США та проценти, нараховані з 27 лютого 2015 року;

xiii. ТОВ «Телерадіокомпанія «Жиса», код ЄДРПОУ 20727448, - 368 576 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xiv. ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», код ЄДРПОУ 30532376, - 5 715 827 доларів США та проценти, нараховані з 24 вересня 2014 року;

xv. ТОВ «Санаторій «Енергетик», код ЄДРПОУ 02650676, - 10 920 929 доларів США та проценти, нараховані з 24 вересня 2014 року;

xvi. ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», код ЄДРПОУ 33718756, - 15 463 757 доларів США (за ПВІФ «Капітальні інвестиції») і 226 311 доларів США (за ПВІФ «Новий Фонд») та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xvii. ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 34985759 (за ПВІФ «Д-Капітал Плюс»), - 3 967 724 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року;

xviii. ОСОБА_4 - 1 049 288 доларів США та проценти, нараховані з 03 вересня 2014 року.

12.3. Видано виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, на користь позивачів відповідну частину витрат позивачів на загальну суму 8 583 110,02 доларів США, згідно з п. c) рішення та додатку III:

на користь ТОВ «Еверест Істейт», код ЄДРПОУ 34761965, - 122 957,82 доларів США;

на користь ПП «Едельвейс-2000», код ЄДРПОУ 31068069, - 525 824,35 доларів США;

на користь ПАТ «Фортуна», код ЄДРПОУ 24249460, - 681 959,39 доларів США;

на користь ПрАТ «ЮБК-Інвест», код ЄДРПОУ 32450531 - 661 111,39 доларів США;

на користь ТОВ «Нива-Тур», код ЄДРПОУ 24872970, - 661 591,39 доларів США;

на користь ТОВ «Імме», код ЄДРПОУ 33808671, - 70 659,07 доларів США;

на користь ПП «Планета», код ЄДРПОУ 32499556, -36 600,63 доларів США;

на користь ТОВ «Крим дівелопмент», код ЄДРПОУ 34410485, - 20 468,07 доларів США;

на користь ПрАТ «Аеробуд», код ЄДРПОУ 21598792, - 651 668,72 доларів США;

на користь ТОВ «Приватофіс», код ЄДРПОУ 33546549, - 663 726,39 доларів США;

на користь ТОВ «Дайріс», код ЄДРПОУ 33771165, та ТОВ «Приватленд», код ЄДРПОУ 33907203, - 652 885,22 доларів США;

на користь ТОВ «Ділайн ЛТД», код ЄДРПОУ 33717993, - 655 328,72 доларів США;

на користь ТОВ «Телерадіокомпанія «Жиса», код ЄДРПОУ 20727448, - 652 624,22 доларів США;

на користь ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», код ЄДРПОУ 30532376, - 649 334,22 доларів США;

на користь ТОВ «Санаторій «Енергетик», код ЄДРПОУ 02650676, - 649 414,23 доларів США;

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», код ЄДРПОУ 33718756 (за «Новий Фонд»), - 30 471,60 доларів США;

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 33718756 (за «Капітальні інвестиції»), - 646 432,86 доларів США;

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 34985759 (за ПВІФ «Д-Капітал Плюс»), - 534 168,16 доларів США;

на користь ОСОБА_4 - 15 883,55 доларів США.

12.4. Видано виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь позивачів відповідну частину витрат Суду і ПТС на загальну суму 650 000 євро, згідно з п. d) рішення та додатку IV

на користь ТОВ «Еверест Істейт», код ЄДРПОУ 34761965, - 9 165 євро,

на користь ПП «Едельвейс-2000», код ЄДРПОУ 31068069, - 39 715 євро,

на користь ПрАТ «Фортуна», код ЄДРПОУ 24249460, - 49 985 євро,

на користь ПрАТ «ЮБК-Інвест», код ЄДРПОУ 32450531, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Нива-Тур», код ЄДРПОУ 24872970, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Імме», код ЄДРПОУ 33808671, - 5 265 євро,

на користь ПП «Планета», код ЄДРПОУ 32499556, - 2 665 євро,

на користь ТОВ «Крим дівелопмент», код ЄДРПОУ 34410485, - 1 365 євро,

на користь ПрАТ «Аеробуд», код ЄДРПОУ 21598792, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Приватофіс», код ЄДРПОУ 33546549, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Дайріс», код ЄДРПОУ 33771165, та ТОВ «Приватленд», код ЄДРПОУ 33907203, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Ділайн ЛТД», код ЄДРПОУ 33717993, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Телерадіокомпанія «Жиса», код ЄДРПОУ 20727448, - 49 985 євро,

на користь ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», код ЄДРПОУ 30532376, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «Санаторій «Енергетик», код ЄДРПОУ 02650676, - 49 985 євро,

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 33718756 (за «Новий Фонд»), - 2 210 євро,

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», код ЄДРПОУ 33718756 (за «Капітальні інвестиції»), - 48 685 євро,

на користь ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», код ЄДРПОУ 34985759 (за ПВІФ «Д-Капітал Плюс»), - 39 910 євро,

на користь ОСОБА_4 - 1 170 євро.

12.5. Стягнуто з Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, на користь ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телерадіокомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор», ОСОБА_4 про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 про стягнення сум з боржника - Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь кожного заявника по 881 грн 00 коп. судового збору.

12.6. Видано виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь позивачів згідно з п. e) рішення проценти на всі присуджені суми за річною 12-місячною ставкою ЛІБОР плюс один відсоток складних відсотків щорічно; (ii) початковою ставкою вважати 12-місячну ставку ЛІБОР, що діє на останній робочий день місяця, що передував даті цього Арбітражного рішення плюс один процент, ця ставка підлягає щорічному перегляду аж до повної виплати присуджених сум; (iii) у разі присуджених сум у якості компенсації за експропріацію, проценти нараховуються з дати експропріації (як зазначено в пункті b) рішення; і (iv) у разі присуджених сум в пунктах c) і d) рішення, проценти нараховуються починаючи з дати Арбітражного рішення.

13. Ухвала суду мотивована тим, що 27 листопада 1998 року між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації укладено Угоду про заохочення та взаємний захист інвестицій, яку ратифіковано Україною 15 грудня 1999 року. Ця арбітражна угода є чинною, недійсною не визнавалась. Боржник був належним чином повідомлений про призначення арбітрів та розгляд справ в арбітражному суді; рішення, яке заявники просять визнати і виконати на території України, не суперечить арбітражній угоді та публічному порядку України; склад міжнародного комерційного арбітражу та арбітражна процедура відповідали угоді, укладеній між сторонами; рішення стало обов'язковим для сторін, не скасовано та його виконання не зупинено судом. Судом не встановлено підстав для відмови у визнанні та наданні дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, а тому Апеляційний суд м. Києва визнав і надав дозвіл на виконання цього рішення та видав виконавчі листи на примусове його виконання.

Доводи осіб, які подали апеляційні скарги на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року

14. 14 вересня 2018 року **АТ «ВТБ Банк»** подало до Верховного Суду апеляційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якій, посилаючись на порушення норм процесуального права, просило скасувати зазначену ухвалу Апеляційного суду м. Києва, а заяву про забезпечення позову залишити без задоволення.

14.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що заходи забезпечення позову не є співмірними із заявленими вимогами та значно перевищують суму коштів, які просили стягнути позивачі. Оскаржувана ухвала суду порушує права клієнтів (вкладників) АТ «ВТБ Банк» щодо одержання вкладів за рахунок реалізації майна, яке було предметом забезпечення неповернутих кредитів. Зупинення операцій з продажу майна, яке знаходиться на балансі АТ «ВТБ Банк», безпосередньо зачіпає права та інтереси банку на повернення вкладів, а також унеможливлює виконання банком своїх зобов'язань, передбачених законом та договором. Блокуючи активи банківської установи, Апеляційний суд міста Києва фактично взяв на себе виключні повноваження Національного банку України та підмінив функції контролюючого органу. Крім того, суд не звернув увагу на те, що відповідно до норм чинного законодавства України акціонерне товариство не відповідає за зобов'язаннями своїх акціонерів, до товариства та його органів не можуть застосовуватися будь-які санкції, які обмежують їх права, у разі вчинення акціонерами протиправних дій, крім випадків, визначених законом. Ухвалою суду всупереч вимог

закону вжито заходи забезпечення позову щодо заборони АТ «ВТБ Банк» здійснювати ліквідацію чи реорганізацію юридичної особи, або будь-які дії, направлені на відчуження належного йому на праві власності рухомого і нерухомого майна та відчужувати його будь-яким способом. Відомості щодо акціонерів АТ «ВТБ Банк», викладені в оскаржуваній ухвалі суду, не відповідають дійсності, оскільки станом на 14 серпня 2018 року акціонерами АТ «ВТБ Банк» є загалом 1 504 фізичних та юридичних осіб, у тому числі і Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство), 12,13 % від загальної кількості акцій Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) належать Російській Федерації, в особі Федерального агентства з управління державним майном, 32,88 % від загальної кількості акцій Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) належать Російській Федерації, в особі Міністерства фінансів Російської Федерації ,та 47,22 % від загальної кількості акцій - Державній корпорації «Агентство зі страхування вкладів». Тобто, доля вказаних трьох державних установ у статутному капіталі Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація) становить не 100 %, а лише 92,23 % від загальної кількості акцій. Решта акцій - 7,77 % статутного капіталу Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація) перебуває у вільному обігу на ринку цінних паперів. Тому Російська Федерація не є єдиним власником Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), оскільки кінцевими власниками є будь-які фізичні та юридичні особи, які володіють акціями, що перебувають у вільному обігу, а тому блокування належних Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація) акцій АТ «ВТБ Банк» прямо порушує права та інтереси власників цих акцій. Суд, постановляючи оскаржувану ухвалу, вчинив дії, які згідно із законодавством України належать до повноважень Ради національної безпеки і оборони України.

15. 14 вересня 2018 року **АТ «Сбербанк»**, не погоджуючись з ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, звернулось до Верховного Суду з апеляційною скаргою, у якій просило скасувати оскаржувану ухвалу суду та постановити нову ухвалу, якою відмовити у задоволенні заяви про забезпечення позову.

15.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що забезпечення позову здійснено з порушенням частини третьої статті 477 ЦПК України та неповноважним складом суду. За змістом цієї статті заходи забезпечення позову щодо виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу можуть бути застосовані судом виключно за наявності у провадженні суду заяви про виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Так, станом на 05 вересня 2018 року в провадженні Апеляційного суду м. Києва заява про визнання та виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 була відсутня. Такі обставини вказують на порушення порядку визначення складу суду у цій справі. Крім того, АТ «Сбербанк» не брало участі у справі ПТС № 2015-36, а тому рішення арбітражного суду не може створювати будь-яких правових наслідків для нього. Виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у відповідності до норм ЦПК України, Закону України «Про виконавче провадження» та арбітражної угоди здійснюється на території України згідно із законодавством України. Проте, жодною нормою чинного законодавства України не встановлено обов'язку юридичної особи нести відповідальність за дії інших суб'єктів правовідносин, у тому числі, іноземних держав. АТ «Сбербанк» є юридичною особою, зареєстрованою у встановленому законом порядку, отримало банківську ліцензію Національного банку України та здійснює діяльність з надання банківських послуг відповідно до чинного законодавства України. АТ «Сбербанк» не несе та не може нести будь-якої відповідальності, як за дії акціонера - ВАТ «Сбербанк Росії», так і за дії будь-яких інших осіб, пов'язаних з акціонером. Російська Федерація не є акціонером АТ «Сбербанк», а акції АТ «Сбербанк» не належать Російській Федерації. Накладення арешту на акції АТ «Сбербанк» та встановлення заборони розпорядження майном здійснено судом без з'ясування обставин справи та такі дії негативно впливають на ділову репутацію банку. Російській Федерації належить 50,000000004 % акцій статутного капіталу ВАТ «Сбербанк Росії», інша частина акцій - 49,99999999 % ВАТ «Сбербанк Росії» знаходиться у публічному обігу та належить фізичним і юридичним особам. Тобто, Російська Федерація не є абсолютним акціонером АТ «Сбербанк», а акції АТ «Сбербанк» не належать Російській Федерації.

16. 14 вересня 2018 року **ПАТ «Промінвестбанк»**, не погоджуючись з ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, подало до Верховного Суду апеляційну скаргу, у якій просило скасувати зазначену ухвалу суду та постановити нову ухвалу, якою відмовити у задоволенні заяви про забезпечення позову.

16.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що Російська Федерація не є акціонером ПАТ «Промінвестбанк», а таким акціонером є юридична особа - корпорація, яка не тотожна державі та суб'єктному складу учасників цієї справи. Відповідно до частини першої статті 20 Закону України «Про акціонерні товариства» акція товариства посвідчує корпоративні права акціонера щодо цього акціонерного товариства. Пунктом 8 частини першої статті 2 Закону України «Про акціонерні товариства» корпоративні права - це сукупність майнових і немайнових прав акціонера - власника акцій товариства, які випливають з права власності на акції, що включають право на участь в управлінні акціонерним товариством, отримання дивідендів та активів акціонерного товариства у разі його ліквідації відповідно до закону, а також інші права та правомочності, передбачені законом чи статутними документами. Тобто власником майна, переданого засновниками (акціонерами) як внесок до статутного капіталу товариства, є саме акціонерне товариство. Власником майна, яке внесено до статутного капіталу чи перебуває у власності ПАТ «Промінвестбанк», є саме господарське товариство, а не акціонери. Відповідно до частини другої статті 5 Федерального Закону Російської Федерації «Про банк розвитку» від 17 травня 2007 року № 82-ФЗ «Внєшекономбанк» не відповідає за зобов'язаннями Російської Федерації, а Російська Федерація не відповідає по зобов'язаннях «Внєшекономбанка». Отже, Апеляційний суд міста Києва, постановивши ухвалу про забезпечення позову, безпідставно переклав відповідальність Російської Федерації за рішенням арбітражу на суб'єкта українського права - ПАТ «Промінвестбанк». Майно ПАТ «Промінвестбанк» не є майном акціонера «Внєшекономбанка», з огляду на, що заборона здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження належного йому на праві власності рухомого та нерухомого майна та відчужувати будь-яким способом все рухоме та нерухоме майно, що належить ПАТ «Промінвестбанк» на праві власності, суперечить нормам матеріального права.

17. 27 вересня 2018 року **ОСОБА_6** подав до Верховного Суду апеляційну скаргу, у якій просив суд скасувати ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року та постановити нову ухвалу про відмову у задоволенні заяви про забезпечення позову.

17.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що при вирішенні питання про забезпечення позову судом не перевірено доводи заявника щодо необхідності вжиття заходів з урахуванням їх розумності, справедливості та обґрунтованості. Забезпечення позову не є співмірним із заявленими позовними вимогами. Ухвала суду про забезпечення позову порушує права клієнтів (вкладників) АТ «ВТБ Банк» на одержання вкладів за рахунок реалізації майна, що було предметом забезпечення неповернутих кредитів. Зупинення судом операцій з продажу майна з балансу АТ «ВТБ Банк» безпосередньо зачіпає права та інтереси клієнтів банку на повернення вкладів і унеможливлює виконання банком своїх зобов'язань за договорами, укладеними з контрагентами. Блокуючи активи банківської установи, суд апеляційної інстанції фактично взяв на себе повноваження Національного банку України та підмінив функції контролюючого органу. АТ «ВТБ України» не відповідає за зобов'язаннями акціонерів. Відповідачем у справі є Російська Федерація, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації. Під час вирішення питання про необхідність вжиття заходів забезпечення позову судом встановлено, що Російська Федерація, в особі уповноважених органів або юридичних осіб, є акціонером банківських установ, що здійснюють свою діяльність на території України, в тому числі АТ «ВТБ Банк». Беручи до уваги положення статті 96 ЦК України та статті 3 Закону України «Про акціонерні товариства», АТ «ВТБ Банк» як акціонерне товариство та юридична особа, створена відповідно до вимог чинного законодавства України, не несе відповідальності за зобов'язаннями Російської Федерації, яка є одним із акціонерів Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), яке, в свою чергу, є одним із акціонерів АТ «ВТБ Банк». Крім того, Російська Федерація не є єдиним власником Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація) оскільки власниками АТ «ВТБ Банк» є також

фізичні та юридичні особи, які володіють акціями Банк ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), що перебувають у вільному обігу. Тому блокування належних Банку ВТБ Банк (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація) акцій АТ «ВТБ Банк» прямо порушує права та інтереси власників таких акцій. Задовольняючи заяву про забезпечення позову, суд з посиланням на окремі статті в мережі Інтернет зазначив, що Російська Федерація вживає усі можливі заходи для реалізації свого наміру продати або припинити діяльність ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк», АТ «ВТБ Банк». Однак у розумінні статей 77, 81 ЦПК України такі відомості не є належними доказами та не можуть бути підставою для задоволення клопотання заявників. Застосовані заходи забезпечення позову можуть ускладнити і перешкодити проведенню докапіталізації АТ «ВТБ Банк», що негативно позначається на діяльності АТ «ВТБ Банк».

18. 28 вересня 2018 року **Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація)**, не погоджуючись з ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, подав до Верховного Суду апеляційну скаргу, у якій просив скасувати зазначену ухвалу суду та постановити нову ухвалу, якою у задоволенні заяви про забезпечення позову відмовити.

18.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що судом у порушення вимог статтей 150, 263 ЦПК України не встановлено, з посиланням на відповідні допустимі докази, належність боржнику - Російській Федерації, арештованого майна Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація). Судом при винесенні оскаржуваної ухвали у порушення вимог статтей 153, 263, 477 ЦПК України не з'ясовано наявність реальної загрози невиконання або утруднення виконання рішення міжнародного арбітражу за рахунок майна Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація). Оскаржувана ухвала винесена з порушенням Закону України «Про міжнародне приватне право», оскільки суд у порушення вимог цього закону не перевірив, чи надали компетентні органи Російської Федерації згоду на накладення арешту на акції, які належать Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), та застосування інших заходів забезпечення позову.

19. 04 жовтня 2018 року **Державна корпорація «Банк розвитку і зовнішньоекономічної діяльності (Внєшекономбанк)»** подала до Верховного Суду апеляційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якій просила суд скасувати зазначену ухвалу суду апеляційної інстанції.

19.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що ПАТ «Промінвестбанк» є публічним акціонерним товариством, зареєстрованим відповідно до законодавства України. «Внєшекономбанк» є одним з акціонерів ПАТ «Промінвестбанк» і зареєстрований як юридична особа згідно із вимогами законодавства Російської Федерації. Засновником Внєшекономбанк є Російська Федерація. Суд дійшов помилкового висновку про те, що акції ПАТ «Промінвестбанк» належать Російській Федерації, оскільки ні законодавство України, ні законодавство Російської Федерації не встановлюють відповідальність юридичної особи за борговими зобов'язаннями своїх засновників або учасників. Суд не провів процедуру встановлення норм права Російської Федерації відповідно до вимог частини другої статті 8 Закону України «Про міжнародне приватне право», що вказує на неповне з'ясування судом усіх істотних обставин справи. Наведені в ухвалі суду статті в мережі Інтернет - засобах масової інформації не можуть вважатись належним доказом у розумінні ЦПК України, оскільки місять оціночні судження журналістів щодо діяльності банків на території України та грунтуються на припущеннях позивачів. Крім того, відповідно до частини другої статті 5 Федерального закону Російської Федерації «Про банк розвитку» від 17 травня 2007 року № 82-ФЗ «Внєшекономбанк» не відповідає за зобов'язаннями Російської Федерації, а Російська Федерація не відповідає за зобов'язаннями Внєшекономбанк.

20. 12 жовтня 2018 року **ПАТ «Сбербанк Росії»** подало до Верховного Суду апеляційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якій просило суд скасувати зазначену ухвалу суду апеляційної інстанції.

20.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що суд не з'ясував фактичних обставин справи та не звернув увагу на те, що майно, на яке накладено арешт - АТ «Сбербанк», не належить Російській Федерації, а є власністю окремої юридичної особи - ПАТ «Сбербанк Росії», яка не відповідає своїм майном за зобов'язаннями своїх акціонерів, зокрема, Центрального банку Російської Федерації, та за зобов'язаннями Російської Федерації; заборона реорганізації та ліквідації АТ «Сбербанк» не забезпечує виконання рішення арбітражного суду. Суд при вирішені питання про забезпечення позову неправильно застосував норми матеріального права, а саме: статтю 41 Конституції України, статтю 321 ЦК України та статтю 1 Першого Протоколу Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ратифікованої Україною відповідно до Закону України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР (далі - Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року), та порушив норми процесуального права: статті 12, 149, 150 153, 154 ЦПК України.

Доводи осіб, які подали апеляційні скарги на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року

21. У поданій 27 вересня 2018 року до Верховного суду апеляційній скарзі **ОСОБА_6** просить скасувати ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року та постановити нову ухвалу, якою заяву про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року залишити без задоволення.

21.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що, вирішуючи питання щодо визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, Апеляційний суд міста Києва дійшов висновку про те, що АТ «ВТБ Банк» є активом, на який може бути звернуто стягнення. У зв'язку із постановленням оскаржуваної ухвали суду існує загроза втрати майна АТ «ВТБ Банк», яке у тому числі належить акціонеру банку ОСОБА_9 У судовому засіданні, яке відбулось в Апеляційному суді міста Києва 25 вересня 2018 року, протокольною ухвалою відмовлено АТ «ВТБ Банк» у залученні його до участі у справі. АТ «ВТБ Банк» не є учасником справи, проте суд вжив заходи забезпечення позову шляхом заборони товариству здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження належного АТ «ВТБ Банк» на праві власності рухомого та нерухомого майна, заборони АТ «ВТБ Банк» здійснювати ліквідацію чи реорганізацію юридичної особи. Відповідно до частини першої статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» пред'явлення позову до іноземної держави, залучення іноземної держави до участі у справі як відповідача на території України, застосування щодо такого майна інших засобів забезпечення позову і звернення стягнення на таке майно можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави, якщо інше не передбачено міжнародним договором або законодавством України. Апеляційний суд м. Києва не мав правових підстав залучати Російську Федерацію до участі у цій справі та накладати арешт на активи, які він вважає майном Російської Федерації, зважаючи на відсутність згоди на це компетентних органів Російської Федерації. Крім того, частиною четвертою статті 476 ЦПК України передбачено перелік документів, які підлягають подачі у суд разом із заявою про визнання та виконання арбітражного рішення, до яких належить оригінал або нотаріально посвідчена копія арбітражної угоди. Зазначені вимоги процесуального законодавства України позивачами не виконано.

22. 27 вересня 2018 року до Верховного Суду надійшла апеляційна скарга **АТ «ВТБ Банк»** на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року, у якій банк просить скасувати ухвалу суду та постановити нову ухвалу, якою залишити без задоволення заяву про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року.

22.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що заява про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 про стягнення сум з боржника - Російської Федерації, в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, не підпадає під юрисдикцію українських судів, оскільки майно АТ «ВТБ Банк», АТ «Сбербанк» чи ПАТ «Промінвестбанк» не є майном Російської Федерації, яке знаходиться на території України. Крім того, апеляційний суд не мав правових підстав залучати Російську Федерацію до участі у справі та накладати арешт на активи, які він вважає майном Російської Федерації, зважаючи на відсутність згоди на це компетентних органів Російської Федерації.

23. 23 жовтня 2018 року **ПАТ «Промінвестбанк»** подало до Верховного Суду апеляційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року, у якій просить скасувати зазначену ухвалу та справу направити на новий розгляд до суду апеляційної інстанції.

23.1. Апеляційна скарга мотивована тим, що спір, який виник між позивачами та відповідачем - Російською Федерацією, і за наслідками розгляду якого ухвалено арбітражне рішення у справі ПТС № 2015-36, не ґрунтується на торгівельних правовідносинах, оскільки цей спір виник у зв'язку з інвестиціями, відповідно до Угоди про захист інвестицій. Угода про захист інвестицій є джерелом сучасного міжнародного інвестиційного права. Позивачі, звертаючись до Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів), в обґрунтування заявлених позовних вимог посилались на Угоду про заохочення та взаємний захист інвестицій, укладену 27 листопада 1998 року між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації. Разом з тим позивачі у справі не є сторонами цієї угоди. Одним із способів вирішення спорів, що виникають у зв'язку із порушенням міжнародно-правових угод щодо захисту інвестицій є арбітраж ad hoc, що відбувається за правилами Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі ЮНСІТРАЛ. Однією із таких ad hoc арбітражних інституцій є Постійний третейський суд (м. Гаага, Королівство Нідерландів). Суд не звернув увагу на те, що позивачі звернулись із позовом до Постійного третейського суду для розгляду справи за правилами ЮНСІТРАЛ, а тому справа стосується визнання та виконання саме арбітражного рішення Постійного третейського суду від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, тобто рішення міжнародного інвестиційного арбітражу, а не міжнародного комерційного арбітражу. Крім того, у матеріалах справи відсутні докази наявності на території України майна, що належить Російській Федерації. ПАТ «Промінвестбанк» та його активи у розумінні законодавства України та Російської Федерації не є майном - власністю Російської Федерації. Судом не було прийнято до уваги те, що відповідачем за арбітражним рішенням є Російська Федерація, щодо якої застосовується судовий імунітет.

Аргументи інших учасників справи

24. 18 жовтня 2018 року до Верховного Суду надійшов відзив заявників на апеляційну скаргу ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року, у якому заявники просили суд залишити апеляційну скаргу ОСОБА_6 без задоволення, а оскаржувану ухвалу суду - без змін. Зазначали, що доводи апеляційної скарги є немотивованими та не підтвердженими належними доказами. Так, ОСОБА_6 та АТ «ВТБ Банк» не є учасниками (сторонами) третейського або арбітражного розгляду, а третейський суд не вирішував питання про їхні права та обов'язки, тобто не є сторонами арбітражного розгляду, а тому не мають процесуального права брати участь у розгляді справи про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу чи оскаржувати ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 25 вересня 2018 року.

Згідно із практикою Європейського суду з прав людини держава не несе відповідальність за борги державних підприємств тільки в тих випадках, коли такі державні підприємства мають достатню інституційну і операційну незалежність. Якщо державне підприємство не володіє достатнім рівнем інституційної та операційної незалежності, то воно може відповідати за борги держави. ПАТ «Промінвестбанк», ПАТ «Сбербанк» та АТ «ВТБ Банк» є юридичними особами, які не мають достатньої інституційної та операційної незалежності від держави-боржника, за борги якої вони мають нести відповідальність. Відповідно до статті 9 Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, ратифікованої Законом України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій» будь-який спір між однією з договірних сторін та інвестором іншої договірної сторони, що виникає в зв'язку з інвестиціями, включаючи спори, що стосуються розміру, умов або порядку виплати компенсації, передбаченої в статті п'ятій цієї угоди, або порядку здійснення переказу платежів, передбаченого в статті сьомій цієї угоди, буде предметом письмового повідомлення, супроводжуваного докладними коментарями, які інвестор направить договірній стороні, що бере участь у спорі. Сторони в спорі будуть намагатися врегулювати такий спір по можливості шляхом переговорів. Якщо в такий спосіб спір не буде вирішено протягом шести місяців із дати письмового повідомлення, згаданого в пункті 1 цієї статті, він буде переданий на розгляд у: а) компетентний суд або арбітраж договірної сторони, на території якої здійснені інвестиції; б) Арбітражний інститут Стокгольмської торговельної палати; в) арбітражний суд ad hoc відповідно до Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). Арбітражне рішення буде остаточним і обов'язковим для обох сторін спору. Кожна з договірних сторін зобов'язується привести таке рішення до виконання у відповідності зі своїм законодавством. Тобто, укладаючи 27 листопада 1998 року Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій та передбачаючи в ній обов'язковість для обох сторін арбітражного рішення, ухваленого за наслідками будь-якого спору, що виникає у зв'язку із застосуванням вказаної угоди, відповідач фактично надав згоду на застосування заходів, передбачених частиною першою статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» та відмовився від судового імунітету у даній справі.

25. У відзиві на апеляційну скаргу АТ «ВТБ Банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року, поданому у жовтні до Верховного Суду, заявники зазначали про законність і обґрунтованість ухвали суду апеляційної інстанції та відсутність підстав для її скасування. Доводи АТ «ВТБ Банк» про те, що серед переліку документів, які підлягають подачі до суду разом із заявою про визнання та виконання арбітражного рішення, заявниками не було додано оригінал арбітражної угоди, вважають безпідставними, оскільки Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1989 року, ратифікована Верховною Рада України від 15 грудня 1999 року, є частиною законодавства України, міститься на офіційному сайті Верховної Ради України та не потребує надання до суду її оригіналу або нотаріальної копії. Крім того, боржником не було надано будь-яких доказів, які б стали підставою для відмови у задоволенні заяви про забезпечення позову. Судом було вірно встановлено, що арбітражна угода не визнана недійсною, боржника було належним чином сповіщено про призначення арбітрів та про арбітражний розгляд справи, рішення арбітражного суду не суперечить арбітражній угоді, склад міжнародного комерційного арбітражу та арбітражна процедура відповідали угоді між сторонами, рішення арбітражного суду є обов'язковим для сторін, не скасовано та його виконання не було зупинено судом.

26. У жовтні 2018 року заявники подали відзив на апеляційну скаргу ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якому зазначали про законність та правомірність постановленої судом ухвали. Необхідність подачі зави про забезпечення позову було обумовлено тим, що розгляд Арбітражним судом справи ПТС № 2015-36 фактично відбувався в умовах протидії відповідача всебічному та повному з'ясуванню обставин справи. При цьому арбітражним судом встановлено безумовну, абсолютну незаконність здійсненої експропріації майна позивачів у порушення статті 5 Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року. Російська Федерація систематично ухиляється від виконання рішень арбітражних судів у інших справах. Така стійка тенденція в протиправній поведінці відповідача свідчить про наявність реальної

загрози того, що невжиття заходів забезпечення позову може ускладнити чи унеможливити виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у разі надання дозволу на його виконання. З публікацій у засобах масової інформації заявникам стало відомо, що відповідач вживає усіх можливих заходів для продажу або припинення діяльності ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк», АТ «ВТБ Банк», які є активами, на які може бути звернуто стягнення у випадку визнання рішення міжнародного комерційного арбітражу у даній справі. Відповідно до оскаржуваної ухвали суду апеляційної інстанції від 05 вересня 2018 року серед інших вжитих заходів забезпечення позову АТ «ВТБ Банк» заборонено здійснювати будь-які дії, спрямовані на відчуження належного йому на праві власності рухомого та нерухомого майна, і відчужувати будь-яким способом все рухоме та нерухоме майно, що належить йому на праві приватної власності. Проте жодним із вжитих заходів забезпечення позову АТ «ВТБ Банк» не заборонено відчужувати майно, що є предметом застави та належить на праві власності особам - боржникам та їх поручителям. Отже, оскаржуваною ухвалою суду жодних прав клієнтів (вкладників) АТ «ВТБ Банк» не порушено. Вжиті заходи забезпечення позову спрямовані виключно на заборону зменшення активів АТ «ВТБ Банк», проте ніяк не на заборону збільшення його капіталу. Законом України «Про Національний банк України» та іншими нормативно-правовими актами України не передбачено повноважень Національного банку України вживати заходи забезпечення позову. Такими повноваженнями наділений виключно суд під час розгляду справи.

27. У відзиві на апеляційну скаргу АТ «Сбербанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, поданому у жовтні 2018 року до Верховного Суду, заявники зазначали, що апеляційна скарга є безпідставною, необґрунтованою, та такою, що не підлягає задоволенню. Доводи апеляційної скарги про те, що питання забезпечення позову було вирішено неповноважним складом суду, не відповідають дійсності, оскільки 13 липня 2018 року заявники звернулись до Апеляційного суду міста Києва із заявою про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 про стягнення сум з боржника - Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації як компенсації за відповідне нерухоме майно. Після подачі вказаної заяви на підставі протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями Апеляційного суду міста Києва їй було присвоєно унікальний номер 796/165/2018 та визначено суддю-доповідача, який після отримання справи, вчинив усі передбачені цивільним процесуальним законодавством процесуальні дії та вжив заходи забезпечення позову. Крім того, доводи апеляційної скарги про те, що оскаржуваною ухвалою були вирішені питання про права та обов'язки осіб, які не були стороною у справі, що розглядалась арбітражним судом, а тому для АТ «Сбєрбанк» зазначене рішення арбітражного суду не створює будь-яких прав та обов'язків спростовується тим, що єдиним власником АТ «Сбербанк» є ПАТ «Сбербанк Росії», який належить на праві власності Центральному банку Російської Федерації. Отже, на території України є майно держави Російська Федерація на яке може бути звернуто стягнення на підставі рішення міжнародного суду. Доводи апеляційної скарги про те, що судом апеляційної інстанції порушено норми закону, які регулюють правоздатність юридичної особи не відповідають дійсності, оскільки згідно із практикою Європейського суду держава не несе відповідальність за борги державних підприємств тільки у тих випадках, коли такі державні підприємства мають достатню інституційну і операційну незалежність. Тобто, державні підприємства можуть відповідати за борги держави у тих випадках, коли вони діють як агенти держави та виключно в її інтересах. Крім того, Указом Президента України № 63/2017 про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 березня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» до ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк», АТ «ВТБ Банк» вжито персональні санкції. Тобто, держава Україна ввела персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи щодо майна Російської Федерації - АТ «Сбербанк», а тому всі клієнти та партнери АТ «Сбербанк» ще з початку 2017 року були публічно обізнані про наявність обмежувальних заходів щодо АТ «Сбербанк».

28. 18 жовтня 2018 року до Верховного Суду надійшов відзив заявників на апеляційну скаргу ПАТ «Промінвестбанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якому вони просили залишити апеляційну скаргу без задоволення, а ухвалу суду - без змін. З урахуванням обставин справи, відомостей про відповідача та вимог чинного законодавства України, наявних ризиків ускладнення або унеможливлення виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у даній справі, заявники вважають, що вжиття заходів забезпечення позову відповідає нормам процесуального права та сприяло усуненню потенційних ризиків і загроз невиконання чи утруднення виконання судового рішення.

29. У відзиві на апеляційну скаргу АТ «ВТБ Банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, поданому у жовтні до Верховного Суду, заявники зазначали про законність та правомірність постановлення судом оскаржуваної ухвали. Вказували про те, що відповідно до частини першої статті 3 Федерального Закону Російської Федерації «Про Банк розвитку» Внєшекономбанк діє з метою забезпечення підвищення конкурентоспроможності економіки Російської Федерації, її диверсифікації, стимулювання інвестиційної діяльності шляхом здійснення інвестиційної, зовнішньоекономічної, страхової, консультаційної та іншої передбаченої цим Законом діяльності по реалізації проектів в Російській Федерації та за кордоном, в тому числі за участю іноземного капіталу, спрямованих на розвиток інфраструктури, інновацій, особливих економічних зон, захист навколишнього середовища, на підтримку експорту російських товарів, робіт і послуг, а також на підтримку малого і середнього підприємництва. У частині другій цієї статті Федерального Закону Російської Федерації «Про Банк розвитку» зазначено, що Внєшекономбанк має право здійснювати підприємницьку діяльність лише остільки, оскільки це служить досягненню цілей, встановлених частиною 1 цієї статті, і цих цілей. Прибуток Внєшекономбанку, отриманий за результатами його діяльності, спрямовується до фондів Внєшекономбанку і використовується виключно для досягнення цілей, встановлених частиною 1 цієї статті. Особливий статус Внєшекономбанку підтверджується тим, що до процедури ліквідації Внєшекономбанку не застосовуються правила, передбачені законодавством Російської Федерації про неспроможність (банкрутство). Тобто Внєшекономбанк має відповідати за зобов'язаннями Російської Федерації на території України.

30. У жовтні 2018 року заявники подали до Верховного Суду відзив на апеляційну скаргу Банк ВТБ (публічне акціонерне товариство) на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, у якому просили залишити апеляційну скаргу без задоволення, а оскаржувану ухвалу суду апеляційної інстанції - без змін. Зазначали, що на території України є майно Російської Федерації, на яке може бути звернуто стягнення на підставі рішення міжнародного суду, у випадку його визнання та надання дозволу на виконання. Вжиття заходів забезпечення позову позбавляє Російську Федерацію можливості уникнути від виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Крім того, Банк ВТБ (публічне акціонерне товариство) не є стороною арбітражного розгляду, а тому не має права на апеляційне оскарження ухвали Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

31. У відзиві на апеляційну скаргу Внєшекономбанку на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, який надійшов до Верховного Суду 25 жовтня 2018 року, заявники просили апеляційну скаргу залишити без задоволення, а оскаржувану ухвалу суду апеляційної інстанції - без змін. Зазначали про законність і обґрунтованість ухвали апеляційного суду та відсутність підстав для її скасування.

32. У листопаді 2018 року заявники подали до Верховного Суду відзив на апеляційну скаргу ПАТ «Промінвестбанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року. У якому зазначали, що вказана апеляційна скарга є необґрунтованою, а тому має бути залишена без задоволення. Укладаючи 27 листопада 1998 року Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій, Російська Федерація фактично надала згоду на застосування заходів, передбачених частиною першою статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право», та відмовилася від судового імунітету.

33. У відзиві на апеляційну скаргу ПАТ «Сбербанк Росії», поданому до верховного Суду 16 листопада 2018 року, заявники просили залишити без задоволення апеляційну скаргу ПАТ «Сбербанк Росії», а оскаржувану ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року залишити без змін. Зазначали, що вжиття заходів забезпечення позову передбачено нормами ЦПК України, відповідає змісту Конституції України та іншим законам України і є обов'язковими до виконання всіма особами на території України. Вказували на те, що відповідно до приписів статті 376 ЦПК України, надання оригіналу арбітражної угоди або нотаріально посвідченої копії такої угоди, що входить до переліку документів, які підлягають подачі до суду разом із заявою про визнання та виконання арбітражного рішення, не може бути підставою для скасування ухвали суду апеляційної інстанції від 25 вересня 2018 року. Апеляційним судом міста Києва було встановлено, що арбітражна угода не визнана недійсною, боржника було належним чином сповіщено про призначення арбітрів та про арбітражний розгляд, склад міжнародного комерційного арбітражу та арбітражна процедура відповідали угоді між сторонами, арбітражне рішення набрало законної сили, не було скасовано або зупинено його виконання. Відповідно до статті першої Закону України «Про санкції» з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи. Санкції можуть застосовуватися з боку України по відношенню до іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність. Щодо ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Сбербанк», АТ «ВТБ Банк» вжито персональні санкції саме через те, що ці банки знаходяться під контролем Російської Федерації.

Надходження апеляційних скарг до суду касаційної інстанції

34. Ухвалою Верховного Суду від 18 вересня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою АТ «ВТБ Банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року та витребувано її матеріали з Апеляційного суду міста Києва.

35. Ухвалою Верховного Суду від 18 вересня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою АТ «Сбербанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

36. Ухвалою Верховного Суду від 18 вересня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою ПАТ «Промінвестбанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

37. Ухвалою Верховного Суду від 01 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

38. Ухвалою Верховного Суду від 01 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою Банку ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація) на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

39. Ухвалою Верховного Суду від 01 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року.

40. Ухвалою Верховного Суду від 01 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою АТ «ВТБ Банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року.

41. Ухвалою Верховного Суду від 09 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою Внєшекономбанку на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

42. Ухвалою Верховного Суду від 18 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою ПАТ «Сбербанк Росії» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року.

43. Ухвалою Верховного Суду від 25 жовтня 2018 року відкрито апеляційне провадження у справі за апеляційною скаргою ПАТ «Промінвестбанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року.

44. 25 жовтня 2018 року ОСОБА_11 подав до Верховного Суду заяву про приєднання до апеляційної скарги ПАТ «Промінвестбанк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, яка ухвалою цього ж суду від 30 жовтня 2018 року була залишена без руху та у зв'язку із неусуненням недоліків, на підставі частини третьої статті 185, частини другої статті 357 ЦПК України була повернута заявнику, про що 18 грудня 2018 року Верховним Судом постановлено відповідну ухвалу.

45. 29 жовтня 2018 року ОСОБА_12 подав до Верховного Суду апеляційну скаргу на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, яка ухвалою Верховного Суду від 31 жовтня 2018 року була залишена без руху для надання заяви із зазначенням інших причин пропуску строку на апеляційне оскарження. Оскільки ОСОБА_12 недоліки, зазначені в ухвалі не усунув, ухвалою Верховного Суду від 18 грудня 2018 року йому було відмовлено у відкритті апеляційного провадження.

46. Ухвалою Верховного Суду від 05 грудня 2018 року закінчено підготовчі дії за апеляційними скаргами АТ «ВТБ Банк», від імені якого діє адвокат Кокольський С. І., АТ «Сбербанк», від імені якого діє адвокат Гапон В. С., ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), від імені якого діє адвокат Волкова Л. М., Державної корпорації «Банк розвитку і зовнішньоекономічної діяльності (Внєшекономбанк)» (Російська Федерація), від імені якого діє адвокат Денисенко Олександр Михайлович, ПАТ «Сбербанк Росії» («Сбербанк Росії») (Російська Федерація), від імені якого діє адвокат Погружальська К. В., ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року, справу призначено до розгляду у відкритому судовому засіданні.

47. Ухвалою Верховного Суду від 05 грудня 2018 року закінчено підготовчі дії за апеляційними скаргами ОСОБА_6, АТ «ВТБ Банк», від імені якого діє адвокат Кокольський С. І., ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», від імені якого діє адвокат Позичанюк К. І., на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року, справу призначено до розгляду у відкритому судовому засіданні.

48. Ухвалою Верховного суду від 17 січня 2019 року розгляд апеляційних скарг АТ «ВТБ Банк», АТ «Сбербанк», ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), Державної корпорації «Банк розвитку і зовнішньоекономічної діяльності» (Внєшекономбанк) (Російська Федерація), Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» («Сбербанк Росії») (Російська Федерація), ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року об'єднано з розглядом апеляційних скарг ОСОБА_6, АТ «ВТБ Банк», ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року

ПОЗИЦІЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ

49. Частиною другою статті 24 ЦПК України передбачено, що Верховний Суд переглядає в апеляційному порядку судові рішення апеляційних судів, ухвалені ними як судами першої інстанції.

50. Зазначене кореспондується із положенням частини другої статті 351 ЦПК України, якою врегульовано перелік судів апеляційної інстанції.

51. Частиною першою статті 367 ЦПК України визначено, що суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

52. Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення учасників справи, перевіривши доводи апеляційних скарг та наявні у справі матеріали, колегія суддів дійшла таких висновків.

Оцінка аргументів учасників справи і висновків судів першої інстанції

Щодо належного повідомлення Російської Федерації про судовий процес

53. Відповідно до частини першої статті 74 Закону України «Про міжнародне приватне право» процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні визначається відповідно до права України.

54. Необхідною передумовою справедливого судового розгляду, дотримання принципів змагальності (ст.12 ЦПК України) і процесуальної рівноправності сторін (ст. 6 ЦПК України) є належне повідомлення про судовий процес осіб, які беруть участь у справі.

55. Російська Федерація була належним чином повідомлена Апеляційним судом м. Києва про надходження заяви про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, заяви про забезпечення позову, а також про розгляд справи Апеляційним судом м. Києва.

56. Повідомлення Російської Федерації про розгляд справи у Верховному Суді здійснювалося у порядку, передбаченому статтею 5 Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 19 грудня 1992 року.

Статтею 25 Конвенції про вручення за кордоном судових і несудових документів у цивільних і торговельних справах 1965 року визначено, що ця Конвенція не відміняє конвенцій, що містять положення стосовно предмету цієї Конвенції, в яких Договірні Держави є або будуть Сторонами.

57. Відповідно до інформації, наданої Міністерством закордонних справ України 29 листопада 2018 року на запит Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 26 листопада 2018 р. № 3015/0/208-18, станом на 28 листопада 2018 року ця Угода є чинною для України, Російської Федерації та для інших сторін згідно з Єдиним реєстром нормативно-правових актів та інших документів Співдружності Незалежних Держав.

58. Статтею 5 Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності від 19 грудня 1992 року визначено, що компетентні суди держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав зобов'язуються надавати взаємну правову допомогу. Взаємне надання правової допомоги включає у тому числі вручення і пересилання документів. При наданні правової допомоги компетентні суди держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав зносяться одна з одною безпосередньо. При зверненні про надання правової допомоги і виконання рішень документи, що додаються, викладаються мовою держави, яка запитує, або російською мовою.

59. На виконання вимог статті 128 ЦПК України Російська Федерація була належним чином повідомлена про дату, час і місце судових засідань, призначених у Верховному Суді, що підтверджується рекомендованими повідомленнями про вручення поштового відправлення.

Так, згідно із рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0306300736248 Посольство Російської Федерації (02000, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 27) отримало 14 грудня 2018 року копію постанови Верховного Суду від 05 грудня 2018 року про призначення справи до судового розгляду та судову повістку - виклик Російської Федерації у судове засідання, призначене на 20 грудня 2018 року о 10 год. 00 хв., про що уповноважена особа Посольства Російської Федерації поставила свій підпис на рекомендованому повідомленні.

Також Посольство Російської Федерації отримало 02 січня 2019 року судову повістку про виклик у судове засідання, призначене на 17 січня 2019 року о 10 год. 00 хв. та на 24 січня 2019 року о 10 год. 00 хв., що підтверджується підписом особи, уповноваженої адресатом на отримання поштового відправлення на рекомендованому повідомленні про вручення поштового відправлення № 0306300736442.

Міністерству юстиції Російської Федерації 22 грудня 2018 року рекомендованим листом з повідомленням було направлено судову повістку про виклик до суду у судові засідання, призначені на 17 січня 2019 року об 11 год. 00 хв. та на 24 січня 2019 року о 10 год. 00 хв., яку згідно із інформацією, розміщеною в мережі Інтернет на сайті ПАТ «Укрпошта», Міністерство юстиції Російської Федерації отримало 21 січня 2019 року.

60. Враховуючи викладене, колегія суддів відхиляє доводи Міністерства юстиції Російської Федерації, викладені у листі від 08.11.2018 р. № 06-145802/18, про те, що українською стороною не було дотримано порядок направлення судових документів у відповідності до Конвенції про вручення за кордоном судових і несудових документів у цивільних і торговельних справах 1965 року, оскільки судові документи надійшли до Міністерства юстиції Російської Федерації без супроводу вербальної ноти дипломатичного представництва України, акредитованого у Російській Федерації.

61. Натомість, Російська Федерація своїм правом на участь у судових засіданнях не скористалася.

Щодо юрисдикції судів України стосовно вирішення питання про визнання і надання дозволу на виконання Арбітражного рішення від 02.05.2017 р.

62. Відповідно до частини другої статті 475 ЦПК України, якщо боржник не має місця проживання (перебування) або місцезнаходження на території України, питання про надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу розглядається судом, якщо на території України знаходиться майно боржника.

63. Вирішуючи питання юрисдикції, суд виходить з того, що майно Російської Федерації знаходиться на території України, в тому числі на її окупованій частині, що є загальновідомим фактом - наприклад, військове та інше майно на тимчасово окупованій території України.

Частиною третьою статті 82 ЦПК України встановлено, що не потребують доказування обставини, визнані судом загальновідомими.

64. Колегія суддів звертає також увагу на те, що заявляючи у Листі від 03.09.2018 р. № 06-116612/18 та у Листі від 08.11.2018 р. № 06-145802/18 про те, що Російська Федерація є суверенною державою, її майно і активи, розміщені в Україні, володіють імунітетом від юрисдикції судів, Міністерство юстиції Російської Федерації по суті визнало, що Російська Федерація має «майно і активи, розміщені в Україні».

65. В той же час, окремим питанням є можливість звернення стягнення чи накладення арешту на це майно в контексті наявності тих чи інших імунітетів чи інших аналогічних правових перешкод, і це питання має вирішуватися в кожному конкретному випадку щодо кожного об'єкту майна.

66. При цьому суд враховує, що положення глави 3 Розділу IX ЦПК України та, зокрема, частини другої статті 475 цієї глави, у їх системному взаємозв'язку, не вимагають від заявника на момент звернення до суду із заявою про надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу визначати майно боржника, на яке безпосередньо може бути звернено стягнення. Відповідно до частини другої статті 36 Закону України від 02.06.2016 «Про виконавче провадження» розшук боржника - юридичної особи, майна боржника організовує виконавець шляхом подання запитів до відповідних органів, установ або проведення перевірки інформації про майно чи доходи боржника, що міститься в базах даних і реєстрах, та перевірки майнового стану боржника за місцем проживання (перебування) або його місцезнаходженням. Отже, чинне законодавство України допускає розшук майна боржника, на яке може бути безпосередньо звернено стягнення, на стадії виконання судового рішення.

67. З урахуванням викладеного, суд вважає, що наявна юрисдикція судів України стосовно вирішення питання про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду від 02 травня 2018 р.

Щодо судового імунітету Російської Федерації у справі про визнання і надання дозволу на виконання арбітражного рішення

68. В апеляційних скаргах на ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 05.09.2018 року та ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 25.09.2018 р. АТ «ВТБ Банк», ПАТ «Промінвестбанк», ОСОБА_6 посилаються на те, що оскільки заява про визнання та виконання арбітражного рішення по своїй суті є позовом, то положення частини першої статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» має охоплювати також і справи про визнання та виконання арбітражного рішення.

69. У Листі від 08.11.2018 р. № 06-145802/18 Міністерство юстиції Російської Федерації заявило, що не визнає юрисдикції Постійної палати Третейського суду у м. Гаага з розгляду позову ТОВ «Еверест Істейт» та інших до Російської Федерації, поданого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації і Кабінетом Міністрів України про заохочення і взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, так само як і арбітражне рішення від 02 травня 2018 року. Також у цьому Листі заявлено про те, що Російська Федерація є суверенною державою, її майно і активи, розміщені в Україні, володіють імунітетом від юрисдикції судів та інших органів державної влади України на підставі відповідних норм і принципів, кодифікованих у статті 5 Конвенції ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власність 2004 року.

70. Відповідно до частини першої статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право», пред'явлення позову до іноземної держави, залучення іноземної держави до участі у справі як відповідача або третьої особи, накладення арешту на майно, яке належить іноземній державі та знаходиться на території України, застосування щодо такого майна інших засобів забезпечення позову і звернення стягнення на таке майно можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави, якщо інше не передбачено міжнародним договором або законом України.

71. Імунітет держави - це її право, а не обов'язок. Відповідно до міжнародних правових актів і практики їх застосування переважною більшістю держав, відмова держави від імунітету може відбуватися в один із таких способів: на підставі міжнародного договору за участю держави; шляхом включення до контракту положення про відмову від імунітет (положення про передачу спору, у разі його виникнення, до відповідного юрисдикційного органу); шляхом проголошення відповідної заяви - вже після відкриття провадження у справі.

72. У Рішенні від 23 березня 2010 року у справі «Цудак проти Литви» (Cudak v Lithuania (Application № 15869/02), Judgment 23 March 2010) ЄСПЛ зауважив, що «застосування абсолютного імунітету Держави, упродовж багатьох років, поступово послабшало. У 1979 році Комісія міжнародного права отримала завдання систематизувати і поступово розвинути міжнародне право у сфері юрисдикційного імунітету держав та їхньої власності … У 2000 році Генеральна Асамблея ООН прийняла Конвенцію про юрисдикційні імунітети держав та їх власності» (п. 64).

73. Норми про юрисдикційний імунітет держави уніфіковано у декількох конвенціях.

Відповідно до частини першої статті 12 Європейської конвенції про імунітет держав 1972 року, якщо Договірна держава погодилась у письмовій формі передати до арбітражу вже існуючі спори або ті спори, які можуть виникнути з цивільних або комерційних питань, вона не може посилатися на імунітет від юрисдикції в суді іншої Договірної держави, на території якої або у відповідності до законодавства якої має відбутися або відбувся арбітражний розгляд щодо будь-яких дій, пов'язаних з: a) юридичною дійсністю або тлумаченням конвенції про арбітраж; b) процедурою арбітражу; c) скасуванням рішення, якщо конвенція про арбітраж не передбачає інше.

Підпунктом ii) пункту a) частини першої статті 19 Конвенції ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 року визначено, що жодні прийняті після постановлення судового рішення примусові заходи, такі, як звернення стягнення, арешт та виконання рішення, щодо власності держави не можуть бути прийняті у зв'язку із розглядом в суді іншої держави, за винятком, коли держава прямо погодилась на вжиття таких заходів, які указані в арбітражній угоді або у письмовому контракті.

74. Російська Федерація підписала Конвенцію ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 року. Концепцію обмеженого юрисдикційного імунітету держави викладено у Федеральному Законі Російської Федерації від 03.11.2015 року № 297-ФЗ «Про юрисдикційні імунітети іноземної держави та майна іноземної держави у Російській Федерації».

75. Україною вищевказані міжнародні конвенції не ратифіковано, проте викладена у них концепція обмеженого юрисдикційного імунітету держави боржника застосовується згідно із звичаєвим міжнародним правом, з урахуванням Рішення ЄСПЛ від 14 березня 2013 року у справі «Олєйніков проти Росії» (скарга № 36703/04): проект статей Комісії міжнародного права ООН і Конвенція ООН 2004 року застосовуються до держави-відповідача згідно із звичаєвим міжнародним правом, і Суд повинен брати до уваги цей факт, вирішуючи

питання про те, чи було дотримано право на доступ до суду у розумінні пункту 1 статті 6 Конвенції (п. 68, п. 31); таким чином, Суд зробив висновок, що відхиливши позов заявника без розгляду його по суті і без надання відповідних і достатніх підстав, а також, незважаючи на положення міжнародного права, які підлягають застосуванню, російські суди порушили принцип пропорційності … саму суть права заявника на доступ до суду (п. 68).

76. Суди України застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколи до неї, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та практику Європейського суду з прав людини як джерело права (частина четверта статті 10 ЦПК України, стаття 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року; постанова Верховного Суду України від 13.04.2016 року у справі N 908/4804/14).

77. Відповідно до статті 9 Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, ратифікованої законом України № 1302-XIV від 15.12.1999 року, «будь-який спір між однією з Договірних Сторін і інвестором іншої Договірної Сторони, що виникає в зв'язку з інвестиціями, включаючи спори, що стосуються розміру, умов або порядку виплати компенсації, передбаченої в Статті 5 цієї Угоди, або порядку здійснення переказу платежів, передбаченого в Статті 7 цієї Угоди, буде предметом письмового повідомлення, супроводжуваного докладними коментарями, які інвестор направить Договірній Стороні, що бере участь у спорі. Сторони в спорі будуть намагатися врегулювати такий спір по можливості шляхом переговорів. Якщо в такий спосіб спір не буде вирішено протягом шести місяців із дати письмового повідомлення, згаданого в пункті 1 цієї Статті, він буде переданий на розгляд у: а) компетентний суд або арбітраж Договірної Сторони, на території якої здійснені інвестиції; б) Арбітражний інститут Стокгольмської торговельної палати; в) арбітражний суд ad hoc відповідно до Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). Арбітражне рішення буде остаточним і обов'язковим для обох сторін спору. Кожна з Договірних Сторін зобов'язується призвести таке рішення до виконання у відповідності зі своїм законодавством».

78. Отже, включаючи до Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року арбітражне застереження та передбачаючи в ній остаточність і обов'язковість для обох сторін арбітражного рішення, ухваленого за результатами будь-якого спору, який випливає з цієї Угоди, боржник - Російська Федерація *ipso facto* надала згоду на відмову від видів імунітету держави, передбачених статтею 79 Закону України «Про міжнародне приватне право» та Конвенцією ООН про юрисдикційні імунітети держав та їх власності 2004 року: а) імунітету від пред'явлення позову до іноземної держави, б) імунітету від попереднього забезпечення позову, в) імунітету від примусового виконання судового рішення.

Враховуючи вищевикладене, колегія суддів відхиляє доводи апеляційних скарг про те, що оскаржувані ухвали Апеляційного суду м. Києва від 05.09.2018 року та від 25.09.2018 року винесені з порушенням статті 79 Закону України «Про міжнародне приватне право».

Щодо підстав для відмови у визнанні і виконанні рішення Арбітражного суду від 02 травня 2018 року

79. Відповідно до пункту а) частини другої статті 1 Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 року, термін «арбітражна угода» означає арбітражне застереження в письмовій угоді або окрему арбітражну угоду, яка підписана сторонами або міститься в обміні листами, телеграмами або в повідомленнях по телетайпу, а у відносинах між державами, в яких жоден із законів не вимагає письмової форми для арбітражної угоди, - будь-яку угоду, укладену у формі, дозволеній цими законами.

80. Відповідно до статті другої Нью-Йоркської конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року, кожна Договірна Держава визнає письмову угоду, за якою сторони зобов'язуються передавати в арбітраж всі або будь-які спори, які виникають або можуть виникнути між ними у зв'язку із будь-яким конкретним договірним або іншим правовідношенням, об'єкт якого може бути предметом арбітражного розгляду. Термін «письмова угода» включає арбітражне застереження у договорі або арбітражну угоду, підписану сторонами, або яка міститься в обміні листами чи телеграмами.

81. Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій укладено 27 листопада 1998 року, українською та російською мовами, при цьому обидва тексти мають однакову юридичну силу. Ця Угода набрала чинності 27 січня 2000 року.

Стаття 9 Угоди містить арбітражну угоду наступного змісту: «Стаття 9. Вирішення спорів між Договірною Стороною та інвестором іншої Договірної Сторони. 1. Будь-який спір між однією з Договірних сторін і інвестором іншої Договірної сторони, що виникає в зв'язку з інвестиціями, включаючи спори, що стосуються розміру, умов або порядку виплати компенсації, передбаченої в статті п'ятій цієї Угоди, або порядку здійснення переказу платежів, передбаченого в статті сьомій цієї Угоди, буде предметом письмового повідомлення, супроводжуваного докладними коментарями, які інвестор направить Договірній стороні, що бере участь у спорі.

Сторони в спорі будуть намагатися врегулювати такий спір по можливості шляхом переговорів. 2. Якщо в такий спосіб спір не буде вирішено протягом шести місяців із дати письмового повідомлення, згаданого в пункті 1 цієї статті, він буде переданий на розгляд у: а) компетентний суд або арбітраж Договірної сторони, на території якої здійснені інвестиції; б) Арбітражний інститут Стокгольмської торговельної палати; в) арбітражний суд ad hoc відповідно до Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСИТРАЛ). 3. Арбітражне рішення буде остаточним і обов'язковим для обох сторін спору. Кожна з Договірних сторін зобов'язується привести таке рішення до виконання у відповідності зі своїм законодавством».

Жодна з Договірних сторін Угоди не денонсувала її після подій 2014 року і не заявила, що у світлі цих подій Угода припинила свою дію.

82. 20.03.2017 року Арбітражним судом (м. Гаага, Королівство Нідерландів) було прийнято Рішення щодо юрисдикції у справі, що розглядається арбітражним судом, утвореним відповідно до Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року та Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі 1976 року (справа ПТС № 2015-36). Цим Рішенням Арбітражний суд постановив: затвердити свою юрисдикцію для розгляду позовних вимог по суті, зазначивши, що Суд не висунув заперечень щодо своєї юрисдикції, однак вжив заходів для її належного обґрунтування.

83. Національним законодавством України визначено вичерпний перелік підстав для відмови у визнанні і виконанні арбітражного рішення (ст. 5 Нью-Йоркської конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року, ст. 36 Закону України від 24.02.1994 року «Про міжнародний комерційний арбітраж», ст. 478 ЦПК України).

Ключовими для визначення режиму визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, який встановлено Нью-Йоркської конвенцією 1958 року, є положення її статті III: кожна Договірна держава бере на себе зобов'язання визнавати арбітражне рішення та приводити його до виконання у відповідності до процесуальних норм тієї держави, в якій запитується визнання та виконання такого рішення. В основу положень Нью-Йоркської конвенції 1958 року покладено принцип презумпції обов'язковості арбітражного рішення. Це означає, що

сторона, на користь якої ухвалено арбітражне рішення, не повинна доводити відповідність арбітражної угоди, процедури та самого арбітражного рішення будь-яким вимогам, крім наявності самої арбітражної угоди та арбітражного рішення, яке підлягає виконанню.

84. Ухвала Апеляційного суду м. Києва від 25.09.2018 року про визнання та надання дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 мотивована тим, що 27 листопада 1998 року між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації укладено Угоду про заохочення та взаємний захист інвестицій, ратифіковану Україною 15 грудня 1999 року, і судом встановлено, що ця арбітражна угода є чинною, недійсною не визнавалась. Боржник був належним чином повідомлений про призначення арбітрів та розгляд справ в арбітражному суді; рішення, яке заявники просять визнати і виконати на території України не суперечить арбітражній угоді; склад міжнародного комерційного арбітражу та арбітражна процедура відповідали угоді, укладеній між сторонами; рішення стало обов'язковим для сторін, не скасовано та його виконання не зупинено судом. Визнання та виконання цього арбітражного рішення не суперечить публічному порядку України. Судом не встановлено підстав для відмови у визнанні та наданні дозволу на виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, а тому суд визнав і надав дозвіл на виконання цього рішення та видав виконавчі листи на примусове його виконання.

85. Верховний Суд погоджується з такими висновками Апеляційного суду м. Києва.

Під час розгляду справи у Верховному Суді учасники справи, оспорюючи дійсність арбітражної угоди, разом з тим не надали суду належних доказів на спростування дійсності і/чи чинності арбітражної угоди, передбаченої статтею 9 Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, а також того, що виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року буде суперечити публічному порядку України.

Як правило, застереження про порушення публічного порядку як підстава для відмови у визнанні та наданні дозволу на примусове виконання іноземного арбітражного рішення, є своєрідним механізмом, який закріплює пріоритет державних інтересів над приватними і, таким чином, охороняє публічний порядок держави від будь-яких негативних впливів на нього. Застереження про публічний порядок у міжнародному цивільному процесі не допускає визнання на території держави рішення арбітражного суду, якщо в результаті його виконання буде вчинено дії, які прямо заборонені законом або заподіюють шкоду суверенітету чи безпеці держави. Разом з тим, у цій справі боржником є не Україна, а Російська Федерація, факт агресивних дій якої на території Автономної Республіки Крим держави Україна підтверджено низкою документів міжнародних організацій та актами внутрішнього законодавства України. Рішення Арбітражного суду від 02 травня 2018 року про присудження суми як компенсації за незаконно експропрійоване Російською Федерацією майно позивачів на території Автономної Республіки Крим держави Україна стосується майна, яке належить саме боржнику - Російській Федерації.

Щодо того, що майно АТ «ВТБ Банк», АТ «Сбербанк», ПАТ «Промінвестбанк» не є майном Російської Федерації і, відповідно, заходи забезпечення позову вжито щодо осіб, які не є відповідачем (боржником) у справі ПТС № 2015-36

86. У міжнародному приватному праві питання статусу юридичної особи підпорядковані закону юридичної особи (*lex societatis*). За допомогою особистого закону юридичної особи з'ясовуються такі важливі елементи правового положення юридичної особи, як: чи є дане утворення юридичною особою, яка організаційно-правова форма юридичної особи; який порядок набуття юридичною особою цивільних прав і обов'язків; які особливості відносин юридичної особи з її засновниками та учасниками.

87. Згідно зі статтею 25 Закону України «Про міжнародне приватне право», особистим законом юридичної особи вважається право держави місцезнаходження юридичної особи; для цілей цього Закону місцезнаходженням юридичної особи є держава, у якій юридична особа зареєстрована або іншим чином створена згідно з правом держави.

86. Таким чином, статус Російської Федерації, як суб'єкта цивільних правовідносин, має визначатися відповідно до права Російської Федерації.

87. Відповідно до статті 124 ЦК РФ Російська Федерація виступає у відносинах, які регулюються цивільним законодавством, на рівних засадах з іншими учасниками цих відносин - громадянами і юридичними особами (ч.1); до неї, як до суб'єкта цивільного права, застосовуються норми, які визначають участь юридичних осіб у відносинах, які регулюються цивільним законодавством, якщо інше не випливає із закону та особливостей цих суб'єктів (ч. 2).

88. Загальновизнаною суттю концепції юридичної особи у правових системах світу є: 1) самостійність, окрема правосуб'єктність юридичної особи; 2) майнова відокремленість; 3) самостійна відповідальність за своїми зобов'язаннями, що у тому числі передбачає відсутність відповідальності учасників (засновників, акціонерів) за борги юридичної особи.

Відповідно до частини першої статті 48 ЦК РФ (яка визначає поняття юридичної особи), юридичною особою визнається організація, яка має відокремлене майно і відповідає за своїми зобов'язаннями, може від свого імені набувати і здійснювати цивільні права і нести цивільні обов'язки, бути позивачем і відповідачем у справі.

89. Стаття 56 ЦК РФ визначає, що юридична особа відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним їй майном (частина перша); засновник (учасник) юридичної особи або власник її майна не відповідає за зобов'язаннями юридичної особи, а юридична особа не відповідає за зобов'язаннями засновника (учасника) або власника, за винятком випадків, передбачених цим Кодексом або іншим законом.

90. ЦК РФ допускає встановлення винятків із вищенаведених принципів, які визначають суть юридичної особи як суб'єкта цивільного права, в установчих документах і в законі.

91. <u>Структура власності ПАТ «Промінвестбанк»</u>

91.1. Згідно з відомостями про остаточних ключових учасників у структурі власності ПАТ «Промінвестбанк» станом на 01 січня 2018 року, акціонером ПАТ «Промінвестбанк», якому належить 99,7726 % акцій банку, є державна корпорація «Внєшекономбанк», яка створена Російською Федерацією відповідно до Федерального Закону Російської Федерації від 17.05.2007 року № 82-ФЗ «Про державну корпорацію розвитку банк розвитку «Внєшекономбанк».

91.2. Аналогічні відомості, розміщені на Інтернет-сайті (https://smida.gov.ua) Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (АРІФРУ) або Stock market infrastructure development agency of Ukraine (SMIDA) (далі - SMIDA) (а. с. 46, том 3).

91.3. Крім того, на офіційному Інтернет-сайті ПАТ «Промінвестбанк» (https://www.pib.ua) міститься інформація про те, що основним акціонером ПАТ «Промінвестбанк» з 2009 року є державна корпорація «Внєшекономбанк», якій належить 99,7726 % акцій банку.

91.2. Відповідно до Федерального закону від 17.05.2007 року № 82-ФЗ від 17.05.2007 року № 82-ФЗ «Про державну корпорацію банк розвитку «Внєшекономбанк», остання є державною корпорацією, створеною Російською Федерацією (стаття 2), діє, зокрема, з метою сприяння забезпеченню довгострокового соціально-економічного розвитку Російської Федерації (стаття 3).

Також на офіційному Інтернет-сайті ПАТ «Промінвестбанк» (https://www.pib.ua) міститься інформація про те, що іншими акціонерами ПАТ «Промінвестбанк» є фізичні та юридичні особи.

92. Структура власності АТ «ВТБ Банк»

92.1. Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному сайті АТ «ВТБ Банк» (https://vtb.ua), акціонером/контролером АТ «ВТБ Банк» є Банк ВТБ (Публічне акціонерне товариство) (Російська Федерація), якому належить 99,9959 % акцій та який на підставі Постанови Правління Національного банку України від 21 березня 2006 року № 101 набув істотну участь в АТ «ВТБ Банк».

92.2. Згідно із загальнодоступною інформацією, розміщеною на Інтернет-сайті Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація) (https://www.vtb.ru) станом на 01 червня 2018 року, яка не змінилася станом на 01 вересня 2018 року, найбільшими акціонерами Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація) є: 1) Російська Федерація в особі Федерального агентства з управління державним майном, якому належить 60,63 % звичайних акцій від загальної кількості та частка у статутному капіталі становить 12,13 %; 2) Російська Федерація в особі Міністерства фінансів Російської Федерації, якій належить 100,00 % привілейованих акцій першого типу від загальної кількості та його частка у статутному капіталі 47,22 %; 3) Державна корпорація «Агентство по страхуванню вкладів», якій на належить 100,00 % привілейованих акцій другого типу, частка у статутному капіталі складає 47,22 %.

93. Структура власності АТ «Сбербанк»

93.1. Згідно із інформацією, розміщеною на Інтернет-сайті SMIDA (https://smida.gov.ua), 100,00 % простих бездокументарних іменних акцій АТ «Сбербанк» належить ПАТ «Сбербанк Росії».

93.2. Згідно із офіційним сайтом ПАТ «Сбербанк Росії» (https://www.sberbank.ru), основним акціонером і засновником ПАТ «Сбербанк Росії» є Центральний банк Російської Федерації, який володіє 50 % статутного капіталу плюс одна голосуюча акція, іншими акціонерами Банку є міжнародні і російські інвестори.

93.3. Відповідно до Федерального Закону Російської Федерації від 10.07.2002 року № 86-ФЗ «Про Центральний банк Російської Федерації (Банк Росії)» статутний капітал та інше майно Банку Росії є федеральною власністю. Відповідно до цілей і в порядку, які встановлені цим Законом, Банк Росії здійснює повноваження щодо володіння, користування і розпорядження майном Банку Росії, включаючи золотовалютні резерви Банку Росії. Вилучення та обтяження зобов'язаннями зазначеного майна без згоди Банку Росії не допускаються, якщо інше не передбачено федеральним законом (стаття 2); цілями діяльності Банку Росії є: захист і забезпечення стійкості рубля; розвиток і зміцнення банківської системи Російської Федерації; забезпечення стабільності і розвиток національної платіжної системи; розвиток фінансового ринку Російської Федерації; забезпечення стабільності фінансового ринку Російської Федерації. Отримання прибутку не є метою діяльності Банку Росії (стаття 3).

94. Відповідно до пунктів 3, 4 Положення про формування інформаційної бази даних про ринок цінних паперів, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03 червня 2014 року № 733, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 червня 2014 року № 693/25470, інформаційна база даних про ринок цінних паперів створюється та утримується Державною установою «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України» на базі сайту агентства (http://smida.gov.ua) шляхом об'єднання інформації в єдиному центрі. Інформація, яка оприлюднюється в інформаційній базі даних про ринок цінних паперів, доступна всім заінтересованим особам.

Відповідно до Положення про Державну установу «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України», затвердженого Рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку 29.07.1998 року № 94, це Агенство створено Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, віднесено до сфери управління Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку і до кола його основних напрямів належить створення та ведення інформаційних баз даних про ринок цінних паперів для інформаційного забезпечення діяльності Комісії та її територіальних органів, учасників фондового ринку та інших осіб (п. 2.2.).

Тобто, інформація, розміщена на офіційному сайті Державної установи «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України», є загальнодоступною та у розумінні статей 76-79 ЦПК України є належним, достовірним та допустимим доказом у справі.

95. Отже, посилання апеляційних скарг на те, що надані заявником докази не є належними й допустимими, оскільки є всього лише роздруківками з Інтернету, а не офіційними документами, безпідставні, враховуючи: положення статті 76 ЦПК України про те, що електронні докази є одним із засобів доказування, а також те, що інформацію про структуру власності вищеперерахованих банків роздруковано з офіційних веб-сайтів, а зміст інформації, наведений у наданих доказах, не спростовано і, отже, він відповідає дійсності.

Враховуючи вищевикладене, колегія суддів відхиляє доводи апеляційних скарг про відсутність у матеріалах справи належних доказів про структуру власності ПАТ «Промінвестбанк», АТ «ВТБ Банк», АТ «Сбербанк».

96. Правовий режим власності, розташованої на території України, визначається українським законом. Так, відповідно до частини першої статті 38 Закону України «Про міжнародне приватне право», право власності та інші речові права на нерухоме та рухоме майно визначаються правом держави, у якій це майно знаходиться, якщо інше не передбачено законом. Згідно з частиною першою статті 39 Закону, виникнення та припинення права власності та інших речових прав визначається правом держави, у якій це майно перебувало в момент, коли мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для виникнення або припинення права власності та інших речових прав, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України. Частина перша статті 40 Закону встановлює, що право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів, визначаються правом держави, у якій це майно зареєстровано.

97. Таким чином, належність Російській Федерації права власності на акції українських юридичних осіб: АТ «Сбербанк», ПАТ «Промінвестбанк», АТ «ВТБ Банк», а також іншого рухомого та нерухомого майна, має визначатися законом України.

Так, відповідно до абзацу 2 частини першої статті 8 Закону України «Про депозитарну систему України», підтвердженням наявності прав на цінні папери та прав за цінними паперами депонента (у разі зарахування цінних паперів на депозит нотаріуса - відповідного кредитора) є виписка з рахунка в цінних паперах депонента, яка видається депозитарною установою. Право власності на нерухоме майно, як слідує зі

змісту частини п'ятої статті 12, статті 32 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», підтверджується інформацією з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

98. Разом з тим, при виконанні постанови суду необхідно встановити, що майно, на яке накладається арешт та стягнення, відповідно до закону України належить саме Російській Федерації, а не іншим іноземним чи українським особам.

Щодо порушення Апеляційним судом м. Києва порядку визначення складу суду у цій справі, відсутності станом на 05 вересня 2018 року в провадженні Апеляційного суду м. Києва заяви про визнання та виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 та неправильного застосування судом статей 149, 151, 153, 154, 260 ЦПК України

99. Згідно із протоколом автоматичного розподілу судової справи між суддями Апеляційного суду міста Києва 13 липня 2018 року заяві про визнання та виконання рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36було присвоєно єдиний унікальний номер 796/165/2018, номер провадження 2?к/796/56/2018 та визначено суддю-доповідача КрижанівськуГ. В.

100. 19 липня 2018 року на підставі частини 4 статті 477 ЦПК України Апеляційний суд міста Києва письмово повідомив боржника про надходження цієї заяви та запропонував йому у місячний строк подати можливі заперечення щодо цієї заяви.

101. 27 серпня 2018 року до Апеляційного суду міста Києва надійшла заява про забезпечення позову відповідно до вимог частини третьої статті 477 ЦПК України.

102. Згідно з протоколом передачі судової справи раніше визначеному складу суду 27 серпня 2018 року зазначену заяву було передано судді-доповідачу Крижанівській Г. В.

103. Відповідно до статті 149 ЦПК України суд за заявою учасника справи має право вжити передбачених статтею 150 цього Кодексу заходів забезпечення позову. Забезпечення позову допускається як до пред'явлення позову, так і на будь-якій стадії розгляду справи, якщо невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду або ефективний захист, або поновлення порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивача, за захистом яких він звернувся або має намір звернутися до суду.

104. Згідно із пунктом 3 частини першої статті 152 ЦПК України заява про забезпечення позову подається після відкриття провадження у справі - до суду, у провадженні якого перебуває справа.

105. Вимоги щодо змісту і форми ухвали суду визначено статтею 260 ЦПК України. Відповідно до частини сьомої статті 153 ЦПК України в ухвалі про забезпечення позову суд зазначає вид забезпечення позову і підстави його обрання та вирішує питання зустрічного забезпечення. Суд може також зазначити порядок виконання ухвали про забезпечення позову.

106. Згідно із частиною першою статті 154 ЦПК України суд може вимагати від особи, яка звернулася із заявою про забезпечення позову, забезпечити відшкодування збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову (зустрічне забезпечення).

107. Враховуючи наведене правило процесуальної норми, суд має право, втім він не зобов'язаний вимагати від особи, яка звернулася із заявою про забезпечення позову, забезпечити відшкодування збитків відповідача.

108. Випадки обов'язкового застосування зустрічного забезпечення встановлені частиною третьою статті 154 ЦПК України, відповідно до якої суд зобов'язаний застосовувати зустрічне забезпечення, якщо: позивач не має зареєстрованого в установленому законом порядку місця проживання (перебування) чи місцезнаходження на території України та майна, що знаходиться на території України, в розмірі, достатньому для відшкодування можливих збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову, у випадку відмови у позові; або суду надані докази того, що майновий стан позивача або його дії щодо відчуження майна чи інші дії можуть ускладнити або зробити неможливим виконання рішення суду про відшкодування збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову, у випадку відмови у позові.

Проте, жодна із обставин, перерахованих у частині третій статті 153 ЦПК України, судом апеляційної інстанції встановлена не була.

109. Отже, звертаючись до Апеляційного суду м. Києва, в провадженні якого вже перебувала справа про визнання та надання дозволу на виконання Арбітражного рішення (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36, заявники дотримались вимог статей 477 (частина третя), 150-153 ЦПК України, обгрунтували вимоги заяви про забезпечення позову та надали відповідні докази на підтвердження того, що невжиття заходів забезпечення позову може ускладнити чи унеможливити виконання арбітражного рішення, а тому суд правильно прийняв її до розгляду та вирішив питання по суті.

Щодо порушення судом принципу співмірності (пропорційності) при застосуванні Апеляційним судом м. Києва заходів забезпечення позову

110. Можливість вжиття державним судом забезпечувальних заходів за наявності арбітражної угоди передбачена нормами міжнародних правових актів, які є частиною національного законодавства України в силу положень частини першої статті 9 Конституції України (частина четверта статті 6 Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 року, стаття 6 Нью-Йоркської конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року), а також нормами внутрішнього національного законодавства України (частина третя статті 477 ЦПК України, ст. 9 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж»).

111. Виходячи з аналізу вказаних норм права, забезпечувальні заходи у міжнародному комерційному арбітражі - це передбачені законом заходи, які можуть застосовуватися уповноваженим арбітражним складом чи державним судом з метою збереження статус-кво між сторонами та(або) забезпечення виконання арбітражного рішення у справі.

112. Положення частини третьої статті 477 ЦПК України поширюються на випадки застосування заходів забезпечення позову у разі подання до державного суду заяви про визнання та надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу.

113. Як зазначено у цій нормі, передумовою застосування таких заходів є те, що «невжиття заходів забезпечення позову може ускладнити чи унеможливити виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у разі надання дозволу на його виконання». Отже, ціль цих забезпечувальних заходів полягає у забезпеченні виконання арбітражного рішення шляхом гарантування збереження активів, за рахунок яких арбітражне рішення може бути виконано.

114. Указане відповідає роз'ясненням, наданим судам у пункті 4 постанови Пленуму Верховного Суду України № 9 від 22 грудня 2006 року «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову», відповідно до яких, розглядаючи заяву про забезпечення позову, суд має з урахуванням доказів, наданих позивачем на підтвердження своїх вимог, пересвідчитися, зокрема, в тому, що між сторонами дійсно виник спір та існує реальна загроза невиконання чи утруднення виконання рішення суду про задоволення позову; з'ясувати обсяг позовних вимог, дані про особу відповідача, а також відповідність виду забезпечення позову, який просить застосовувати особа, котра звернулась з такою заявою, позовним вимогам. При встановленні зазначеної відповідності слід враховувати, що вжиті заходи не повинні перешкоджати господарській діяльності юридичної особи. Вирішуючи питання про забезпечення позову, суд має брати до уваги інтереси не тільки позивача, а й інших осіб, права яких можуть бути порушені у зв'язку із застосуванням відповідних заходів.

115. Одним із принципів вжиття забезпечувальних заходів у разі подання заяви про визнання і надання дозволу на виконання арбітражного рішення є принцип пропорційності (співмірності, справедливості), який означає відповідність застосованого забезпечувального заходу потенційним збиткам позивача, включає в себе серйозність підстав вимоги заявника, відповідні публічні інтереси, якщо такі є, терміновість потреби для вжиття попередніх заходів.

116. Обгрунтовуючи заяву про забезпечення позову у відповідності до вимог частини третьої статті 477 ЦПК України, заявники зазначали наступні обставини на підтвердження наявності реальної небезпеки того, що невжиття заходів забезпечення може ускладнити чи унеможливити виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у разі надання дозволу на його виконання:

а) розгляд Арбітражним судом справи ПТС № 2015-36 фактично відбувався в умовах протидії відповідача всебічному та повному з'ясуванню обставин справи;

б) Арбітражним судом визнано, що відповідач незаконно експропріював майно позивачів в порушення статті 5 Угоди між КМУ і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року;

в) вказані порушення закону з боку відповідача є лише окремою частиною його незаконних дій на території Автономної Республіки Крим держави Україна, протиправність яких є загальновідомою і встановлена в численних актах міжнародних установ;

г) при цьому відповідач систематично ухиляється від виконання рішень Арбітражних судів у інших справах і така стійка тенденція у протиправній поведінці відповідача щодо порушення як норм національного законодавства України, так і норм міжнародного права, а також до ухилення від виконання рішень судів.

117. Колегія суддів Верховного Суду вважає обґрунтованими підстави для вжиття заходів забезпечення позову, наведені заявниками, та мотиви Ухвали Апеляційного суду м. Києва від 05 вересня 2018 року про вжиття заходів забезпечення позову і відхиляє доводи апеляційних скарг про те, що постановлення ухвали Апеляційного суду м. Києва від 05.09.2018 року унеможливило здійснення докапіталізації банків. Заходи забезпечення позову, вжиті вказаною ухвалою суду, спрямовані виключно на заборону зменшення активів банків, проте не на заборону збільшення його капіталу.

Крім того, вказана ухвала суду не звільняє банки від обов'язку виконувати належним чином свої договірні зобов'язання, у тому числі за договорами банківського вкладу.

Невмотивованими є також доводи апеляційних скарг про те, що постановляючи ухвалу про забезпечення позову Апеляційний суд м. Києва виконав не належні йому повноваження Національного банку України. Відповідно до законодавства України правом вживати заходи забезпечення позову наділений саме суд під час розгляду конкретної цивільної справи. Колегія суддів звертає увагу також на те, що Національний банк України ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 05.09.2018 року не оскаржував.

Не заслуговують на увагу також посилання АТ «ВТБ Банк» на те, що банк перебуває на стадії ліквідації: судом встановлено, що заява про забезпечення позову була подана і ухвала Апеляційного суду м. Києва про забезпечення позову була постановлена до початку процедури ліквідації банку. У будь-якому випадку виконання ухвали Апеляційного суду м. Києва від 05.09.2018 року буде здійснюватися з дотриманням відповідного законодавства України.

Щодо необхідності змінити ухвалу Апеляційного суду м. Києва від 05 вересня 2018 року і задовольнити заяву про забезпечення позову частково

118. Апеляційний суд міста Києва, вирішуючи питання про вжиття заходів забезпечення позову, залишив поза увагою ту обставину, що такі процесуальні заходи можуть вживатися судом лише щодо майна, яке належить саме боржнику у справі.

119. У цій справі боржником є Російська Федерація, а не інші іноземні чи українські юридичні особи.

Відповідно, арешт як засіб забезпечення виконання арбітражного рішення щодо Російської Федерації є обґрунтованим тільки щодо майна, яке належить Російській Федерації. Акції та інше майно, яке належать не Російській Федерації, а іншим юридичним або фізичним особам, арешту не підлягають. Те саме стосується заборони вчиняти дії, направлені на відчуження певного майна.

120. Вживаючи заходи забезпечення позову шляхом накладення арешту на акції ПАТ «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», АТ «ВТБ Банк» та АТ «Сбербанк», суд тим самим обмежив права фізичних та юридичних осіб - акціонерів цих банків, що може призвести до порушення статті 1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, яка передбачає право кожної фізичної чи юридичної особи мирно володіти своїм майном.

121. З урахуванням викладеного, суд приходить до висновку про наявність підстав для визнання та приведення до виконання в Україні рішення Арбітражного суду (м. Гаага, Королівство Нідерландів) від 02 травня 2018 року у справі ПТС № 2015-36 за позовом ТОВ «Еверест Істейт», ПП «Едельвейс-2000», ПрАТ «Фортуна», ПрАТ «ЮБК-Інвест», ТОВ «Нива-Тур», ТОВ «Імме», ПП «Планета», ТОВ «Крим дівелопмент», ПрАТ «Аеробуд», ТОВ «Приватофіс», ТОВ «Дайріс», ТОВ «Ділайн ЛТД», ТОВ «Телекомпанія «Жиса», ТОВ «Приватленд», ТОВ з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», ТОВ «Санаторій «Енергетик», ТОВ «КУА «Фінансовий капітал», ТОВ «КУА «Фінансовий вектор» та ОСОБА_4 до Російської Федерації.

122. Суд також приходить до висновку про наявність підстав для накладення арешту на майно, яке знаходиться на території України та яке згідно із законом України належить на праві власності боржнику за вказаним рішенням Арбітражного суду - Російській Федерації, як заходу для забезпечення вимог стягувачів за вказаним арбітражним рішенням.

У той же час арешт та заборона дій щодо відчуження майна, яке відповідно до українського законодавства належить іншим іноземним та українським юридичним і фізичним особам, є безпідставними, а тому ухвала Апеляційного суду м. Києва від 05 вересня 2018 року підлягає зміні.

123. Майно, на яке накладається арешт та стягнення, має бути визначено виконавцем в кожному конкретному випадку на підставі встановлення його власника згідно з нормами законодавства України, в тому числі, абзацу 2 частини першої статті 8 Закону України «Про депозитарну систему України», частини п'ятої статті 12, статті 32 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Керуючись статтями 24, 149, 150, 151, 153, 268, 351, 352, 367, 368, 374, 376, 381-384, 468, 469 ЦПК України, Верховний Суд

ПОСТАНОВИВ:

1. Апеляційні скарги ОСОБА_6, Акціонерного товариства «ВТБ Банк», Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року залишити без задоволення.

2. Ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 25 вересня 2018 року залишити без змін.

3. Апеляційні скарги Акціонерного товариства «ВТБ Банк», Акціонерного товариства «Сбербанк», Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк», Банку ВТБ (Публічного акціонерного товариства) (Російська Федерація), Державної корпорації «Банк розвитку і зовнішньоекономічної діяльності» (Внєшекономбанк) (Російська Федерація), Публічного акціонерного товариства «Сбербанк Росії» (Російська Федерація), ОСОБА_6 на ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року задовольнити частково.

4. Ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року змінити.

5. Заяви Товариства з обмеженою відповідальністю «Еверест Істейт», Приватного підприємства «Едельвейс-2000», Приватного акціонерного товариства «Фортуна», Приватного акціонерного товариства «ЮБК-Інвест», Товариства з обмеженою відповідальністю «Нива-Тур», Товариства з обмеженою відповідальністю «Імме», Приватного підприємства «Планета», Товариства з обмеженою відповідальністю «Крим дівелопмент», Приватного акціонерного товариства «Аеробуд», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватофіс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Дайріс», Товариства з обмеженою відповідальністю «Ділайн ЛТД», Товариства з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Жиса», Товариства з обмеженою відповідальністю «Приватленд», Товариства з обмеженою відповідальністю з іноземними інвестиціями «Дан-панорама», Товариства з обмеженою відповідальністю «Санаторій «Енергетик», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий капітал», Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами «Фінансовий вектор», ОСОБА_4 про забезпечення позову задовольнити частково.

6. Накласти арешт на прості іменні акції Публічного акціонерного товариства «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12), які належать боржнику - Російській Федерації.

7. Заборонити Публічному акціонерному товариству «Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк» (код ЄДРПОУ 00039002, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000136329, юридична адреса: 01001, м. Київ-1, пров. Шевченка, 12) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження рухомого та нерухомого майна, яке належать боржнику - Російській Федерації, та будь-яким способом відчужувати його.

8. Накласти арешт на прості іменні акції Акціонерного товариства «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46), які належать боржнику - Російській Федерації.

9. Заборонити Акціонерному товариству «Сбербанк» (код ЄДРПОУ 25959784, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 1004171005, адреса: Україна, 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 46) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження рухомого та нерухомого майна, яке належать боржнику - Російській Федерації, та будь-яким способом відчужувати його.

10. Накласти арешт на прості іменні акції Акціонерного товариства «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26), які належать боржнику - Російській Федерації.

11. Заборонити Акціонерному товариству «ВТБ Банк» (код ЄДРПОУ 14359319, міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів UA 4000012702, юридична адреса: 01004, м. Київ, б-р Тараса Шевченка/вул. Пушкінська, 8/26) здійснювати будь-які дії, направлені на відчуження рухомого та нерухомого майна, яке належать боржнику - Російській Федерації, та будь-яким способом відчужувати його.

12. В іншій частині ухвалу Апеляційного суду міста Києва від 05 вересня 2018 року залишити без змін з урахуванням мотивувальної та резолютивної частин цієї постанови.

Постанова набирає законної сили з моменту її прийняття, є остаточною та оскарженню не підлягає.

Головуючий **Ю. В. Черняк**

Судді: **Б. І. Гулько**

Д. Д. Луспеник